

UNDERVISNINGS
MINISTERIET

VEJLEDNING TIL EFTERUDDANNELSESUDVALG

Vejledning om udvikling, beskrivelse og godkendelse af
arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag i fælles kompetencebeskrivelser

Maj 2019

Forord

Arbejdsmarkedsuddannelsernes formål er at bidrage til at fastholde og videreudvikle arbejdsstyrkens kompetencer og sikre, at ufaglærte og faglærte er bedst muligt rustet til udfordringerne på nutidens og fremtidens arbejdsmarked. Arbejdsmarkedsuddannelsernes funktion er dermed, at ufaglærte og faglærte løbende kan udvikle deres faglige kompetencer i forhold til kravene på arbejdsmarkedet.

Konkurrencedygtige private og offentlige virksomheder forudsætter et højt kompetenceniveau blandt medarbejderne. Med AMU stiller samfundet muligheder til rådighed for kompetenceudvikling af medarbejderne for dermed at bidrage til fortsat udvikling og vækst - ikke kun i den enkelte virksomhed, men i det danske samfund som helhed. AMU indtager dermed en central placering i forhold til behovet for livslang læring.

Der er fokus på at styrke voksen- og efteruddannelsesindsatsen (VEU) for alle på arbejdsmarkedet, og der er særligt fokus på de kortest uddannede på arbejdsmarkedet. Undersøgelser viser, at gruppen af ufaglærte deltager mindre i voksen- og efteruddannelse end andre. Det kan skyldes både prioriteringer i virksomhederne og de ufaglærtes egen motivation for efteruddannelse. Ufaglærte og faglærte, som ikke har udviklet deres kompetencer i løbet af deres arbejdsliv, er blandt de mest udsatte, når der sker omlægninger i virksomheders produktion, eller virksomheder lukker. AMU er et tilbud om kompetenceudvikling til de ufaglærte og faglærte med henblik på at sikre deres fastholdelse på arbejdsmarkedet til gavn for dem selv, deres virksomheder og samfundet.

[Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 1](#) (uddrag)

Uddannelsesindsatsen har til formål i kombination med beskæftigelse og uddannelse efter anden lovgivning at dække samfundets behov for grundlæggende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer.

”Den erhvervsrettede voksen- og efteruddannelse skal

- 1) bidrage til at vedligeholde, udbygge og forbedre deltagernes kvalifikationer i overensstemmelse med arbejdsmarkedets behov og bidrage til deltagernes videre kompetenceudvikling,
- 2) medvirke til at afhjælpe omstillings- og tilpasningsproblemer på arbejdsmarkedet i overensstemmelse med arbejdsmarkedets behov på kortere og længere sigt,
- 3) give voksne muligheder for at forbedre såvel erhvervskompetencen som den personlige kompetence gennem mulighederne for at opnå grundlæggende formel kompetence inden for erhvervsrettet grunduddannelse.”

Denne vejledning har til formål at give en samlet beskrivelse af efteruddannelsesudvalgenes bidrag til, at arbejdsmarkedsuddannelserne – i kombination med beskæftigelse og uddannelse efter anden lovgivning – dækker samfundets behov for grundlæggende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer.

En nærmere beskrivelse af formål og indhold findes i vejledningens kapitel 1.

Indholdsfortegnelse

1. Vejledningens formål og indhold.....	6
Vejledningens opbygning.....	7
2. Efteruddannelsesudvalgenes opdrag og rolle	8
2.1 Organisering og samarbejde	9
2.1.1 Efteruddannelsesudvalgenes sekretariater	9
2.1.2 Lokale uddannelsesudvalg.....	9
2.1.3 Faglige udvalg.....	10
2.1.4 Udbud af arbejdsmarkedsuddannelser	10
2.2 Puljen til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser mv. (UUL).....	10
2.2.1 Udvikling af læreruddannelse.....	11
2.2.2 Ophavsret og adgang til udviklede materialer.....	12
3. Udvikling af fælles kompetencebeskrivelser (FKB).....	13
3.1 Beskrivelse af ny FKB	15
3.1.1 Titel.....	15
3.1.2 Jobområde	15
3.1.3 Tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer (TAK).....	17
3.1.4 Kernemål og moder-FKB	18
3.1.5 Tilkobling af eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag	18
3.1.6 Tilkobling af uddannelser fra fælleskataloget	19
3.1.7 Branchepakker og uddannelsesstrukturer	19
3.1.8 Koordinering med relevante efteruddannelsesudvalg.....	21
3.2 Godkendelse af FKB.....	22
3.3 Ændringer til eksisterende FKB.....	22
3.3.1 Treårvurdering af FKB	23
3.3.2 Redaktionelle justeringer af en FKB.....	23
3.4. Opsummering af opgaver i relation til udvikling og godkendelse af FKB.....	24
4. Udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser og delmål.....	25
4.1 Nye eller udækkede uddannelsesbehov hos AMU-målgruppen	27
4.2 Koordinering med øvrige efteruddannelsesudvalg og faglige udvalg.....	28
4.3 Kompetenceudvikling, der ligger uden for AMU	28

4.4 Konkurrenceklausulen.....	29
4.4.1 Undersøgelse af uddannelsestilbud hos private og offentlige udbydere	29
4.4.2 Konkurrenceklausulen ved revision af eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser.....	30
4.5 Udvikling af prøver.....	30
4.5.1 Ansøgning om godkendelse af prøver.....	31
4.5.2 Dispensation for udvikling af prøver.....	32
4.6 Indplacering af arbejdsmarkedsuddannelse i takstsystem	33
4.6.1 Undervisningstaxameter	34
4.6.2 Bygnings- og fællesudgiftstaxameter.....	35
4.6.3 Fastsættelse af deltagerbetaling.....	36
4.7 Udvikling af certifikatuddannelser.....	36
4.8 Udvikling af uddannelser til Fælleskataloget.....	38
4.8.2 Fremmedsprog i AMU	39
4.8.3 Arbejdsmarkedsuddannelser for tosprogede.....	39
4.8.4 Faglig læsning, skrivning, regning og matematik	40
4.9 Udvælgelse af enkeltfag til optagelse i FKB.....	41
4.9.1 Ansvar for enkeltfag tilkøbet FKB	41
4.9.2 Nedlæggelse af arbejdsmarkedsuddannelser der er identiske med enkeltfag.....	42
4.10 Viskvalitet.dk	42
5. Beskrivelse af arbejdsmarkedsuddannelser og delmål i Uddannelsesadministration.dk	43
5.1 Titel og status.....	43
5.1.1 Niveaumarkører i arbejdsmarkedsuddannelser	44
5.1.2 Normeret varighed	45
5.1.3 Type af uddannelse.....	45
5.2 Målformulering mm.....	45
5.2.1 Multiplanuddannelser.....	46
5.2.2 Bestemmelser om bedømmelse.....	47
5.2.3 Eventuelt yderligere bestemmelser for certifikatuddannelser.....	47
5.3 Relationer	48
5.4 Tilkøbet FKB.....	48
5.5 UG-Tekst	49
5.6 DKLL	51
5.6.1 Indplacering i DKLL af eud-enkeltfag tilkøbet en FKB	51

5.7 Bevistekst	51
5.8 Takstindplacering.....	51
5.9 Udbudsgodkendelser	52
5.10 Certifikat mm.....	52
5.11 Prøver	53
5.11.1 Overladelse af dele af prøvebeskrivelsen til AMU-udbydere	55
5.11.2 Særligt om omprøver og prøver ved fjernundervisning	56
5.12 Delmål	56
6. Godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelser og delmål.....	58
7. Ændringer i godkendte arbejdsmarkedsuddannelser	59
8. Arbejdsmarkedsuddannelser til arkiv og nedlæggelse.....	60
9. Opsummering af processen fra udvikling til godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelser og delmål	61
10. Bilag	62
Bilag 1: Oversigt over lovgrundlaget.....	62
Bilag 2. Oversigt over supplerende vejledninger og materialer.....	64

1. Vejledningens formål og indhold

Denne vejledning om udvikling, beskrivelse og godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelser retter sig mod efteruddannelsesudvalgene og efteruddannelsesudvalgenes sekretariater.

Vejledningen er blevet opdateret som følge af Trepartsaftale om Styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse (oktober 2017), og omfatter de ændringer i regelsættet, som aftalen har medført, herunder beskrivelse af prøver og delmål. Opdateringen har til formål at sikre overensstemmelse med den nugældende udgave af AMU-loven, jf. lovbekendtgørelse nr. 813 af 21. juni 2018, som senest ændret ved tre ændringslove 27. december 2018¹ og den nye bekendtgørelse nr. 1795 af 27. december 2018 om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. fra den 27. december 2018.²

Vejledningen er derudover blevet væsentligt omstruktureret i forhold til den forudgående udgave for at give en mere tydelig opdeling mellem baggrundsinformation og beskrivelsen af efteruddannelsesudvalgenes konkrete opgaver.

I marts 2019 blev Vejledning til uddannelsesinstitutioner udsendt til offentlige og private uddannelsesinstitutioner, som er godkendt til at udbyde arbejdsmarkedsuddannelser. Begge vejledninger kan findes i Uddannelsesadministration.dk under menupunktet ”Vejledninger”. I Uddannelsesadministration.dk findes der endvidere vejledninger til den administrative og tekniske håndtering af arbejdsmarkedsuddannelser.

Tilsammen beskriver vejledningerne den samlede proces fra uddannelsesudvikling til gennemført og evalueret arbejdsmarkedsuddannelse og arbejdsdelingen mellem efteruddannelsesudvalg, uddannelsesinstitutioner og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

Vejledningen præciserer opgavefordelingen mellem efteruddannelsesudvalg, uddannelsesinstitutioner og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK). Undervisningsministeriet er overordnet ansvarlig for Erhvervsrettet VEU, mens STUK er den ansvarlige styrelse for samarbejdet med efteruddannelsesudvalgene og udmøntning af lovgivning om arbejdsmarkedsuddannelserne. I det følgende vil vejledningen derfor primært referere til STUK.

¹ [Lobekendtgørelse nr. 813 af 21. juni 2018](#)

- [Ændringslov nr. 1736 af 27. december 2018](#) (se ændringslovens § 11).
- [Ændringslov nr. 1737 af 27. december 2018](#) (se ændringslovens § 3).
- [Ændringslov nr. 1701](#) (se ændringslovens § 1).

Ministeriet vil senere udstede en ny lovbekendtgørelse, så det kun er nødvendigt at læse ét sted for at se den gældende AMU-lov.

² [Bekendtgørelse nr. 1795 af 27/12/2018 om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#)

Vejledningens opbygning

Efteruddannelsesudvalgene spiller en central rolle i udviklingen af nye og ajourføring af eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser til ufaglærte og faglærte. Denne vejledning har til formål at give et overblik over efteruddannelsesudvalgenes arbejde i forbindelse med udvikling af nye arbejdsmarkedsuddannelser samt beskrivelsessystemet, som udviklingsarbejdet tager afsæt i. Vejledningen fungerer desuden som et fagligt opslagsværk, der kan understøtte efteruddannelsesudvalgenes konkrete opgaver i forhold til at udvikle arbejdsmarkedsuddannelser.

Helt overordnet består vejledningen af fem fokusområder:

- Efteruddannelsesudvalgenes rolle
- Udvikling af fælles kompetencebeskrivelser
- Udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser
- Beskrivelse af arbejdsmarkedsuddannelser i fagsystemet Uddannelsesadministration.dk
- Lovgrundlag og vejledninger

Kapitlerne i vejledningen er inddelt i mindre afsnit, så det er let at få overblik over indholdet i de enkelte kapitler og samtidigt bruge vejledningen som et opslagsværk.

Kapitel 1 introducerer vejledningens formål og opbygning.

Kapitel 2 handler om efteruddannelsesudvalgenes rolle og ansvarsområder samt tilskudsmidler til udvalgenes udviklingsarbejde fra UUL-puljen.

Kapitel 3 præsenterer beskrivelsessystemet og har særligt fokus på fælles kompetencebeskrivelser, der udgør rammen for udviklingen af tilhørende arbejdsmarkedsuddannelser.

Kapitel 4 beskæftiger sig med udviklings- og beskrivelsesprocessen ved ansøgning om en ny arbejdsmarkedsuddannelse. De enkelte afsnit korresponderer tematisk med det ansøgningskema, som efteruddannelsesudvalgene skal indsende i forbindelse med ansøgning om godkendelse af en ny arbejdsmarkedsuddannelse.

Kapitel 5 handler om, hvordan arbejdsmarkedsuddannelsen konkret beskrives. Kapitlet er tematisk bygget op om indtastningen af uddannelsen i fagsystemet Uddannelsesadministration.dk og følger kronologien i systemet.

Kapitel 6,7 og 8 beskriver selve godkendelsesprocessen og de gældende betingelser for hhv. at ændre, nedlægge og arkivere eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser.

Kapitel 9 opsummerer hovedpunkterne i efteruddannelsesudvalgenes arbejde ift. udviklingen af en ny arbejdsmarkedsuddannelse.

Kapitel 10 giver et overblik over lovgrundlaget samt supplerende vejledninger og materiale.

2. Efteruddannelsesudvalgenes opdrag og rolle

AMU realiseres i et samarbejde mellem Undervisningsministeriet, arbejdsmarkedets parter repræsenteret i efteruddannelsesudvalgene, Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (VEU-rådet) samt de offentlige og private uddannelsesinstitutioner, som udbyder AMU. De forskellige roller og opgaver i forhold til AMU er fastsat i lovgivningen, og de udvikles og udfoldes i det daglige samarbejde.

Efteruddannelsesudvalgene bidrager til at sikre kvaliteten i det uddannelsesstilbud, som institutionerne stiller til rådighed for AMU-målgruppen.

Efteruddannelsesudvalgenes opgaver er i lov³ og bekendtgørelse⁴ beskrevet som:

- Analysere behovet for grundlæggende arbejdsmarkedsrelevant kompetenceudvikling hos voksne (lovens §2)
- Udvikle fælles kompetencebeskrivelser (bekendtgørelsens §2)
- Udvikle arbejdsmarkedsuddannelser og delmål (bekendtgørelsens §7)
- Udvikle prøver til arbejdsmarkedsuddannelser og delmål (bekendtgørelsens §7)
- Udvælge relevante enkeltfag til optagelse i de fælles kompetencebeskrivelser (bekendtgørelsens §3)
- Bidrage til udvikling og fornyelse af fælles kvalitetssikringsredskaber (bekendtgørelsens §29)
- Drøfte antal lokale uddannelsesudvalg med de enkelte uddannelsesinstitutioner og udpege organisationsrepræsentanter til lokale uddannelsesudvalg efter indstilling fra organisationernes lokale afdelinger (lovens §9)
- Udvikle efteruddannelse for lærerne inden for de fælles kompetencebeskrivelser jobområder (bekendtgørelsens §15).

Efteruddannelsesudvalgene er nedsat af arbejdsmarkedets parter inden for større brancheområder. Det fremgår af forarbejderne til Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., at der maksimalt bør være 15 efteruddannelsesudvalg. Oprettelse, nedlæggelse og opsplitning af efteruddannelsesudvalg godkendes af VEU-rådet. Der er pt. 12 efteruddannelsesudvalg.

Ved at placere uddannelsesudviklingen hos efteruddannelsesudvalgene har lovgiverne ønsket, at den ekspertise, som arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer har om jobudviklingen og uddannelsesbehovene på de ufaglærtes og faglærtes arbejdsmarked, har mulighed for at blive omsat til relevante og tidssvarende uddannelser, som både imødekommer her-og-nu-behov og uddannelsesbehov på længere sigt.

³ Se note 1.

⁴ [Bekendtgørelse nr. 1795 af 27/12/2018 om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#)

2.1 Organisering og samarbejde

AMU udvikles og realiseres i tæt samspil mellem forskellige aktører, herunder godkendte AMU-udbydere, efteruddannelsesudvalg, lokale uddannelsesudvalg og STUK. Organisering af arbejdet og de respektive samarbejdsparter beskrives nærmere nedenfor.

2.1.1 Efteruddannelsesudvalgenes sekretariater

Efteruddannelsesudvalgenes sekretariater forestår udvikling og udarbejdelse af forslag til arbejdsmarkedsuddannelser m.v. For efteruddannelsesudvalgene og deres sekretariater er det en kerneopgave at udvikle FKB'er og arbejdsmarkedsuddannelser på områder, der ikke er dækket af anden offentlig eller privat uddannelse. Det forudsættes, at denne kerneopgave finansieres af arbejdsmarkedets parter.

Arbejdsmarkedets parter finansierer således sekretariaternes administration og opgaver vedrørende ansøgning, afrapportering, regnskabsaflæggelse mv. i forbindelse med udvikling af arbejdsmarkedsuddannelserne.

Hvert efteruddannelsesudvalg har en kontaktperson (områdekonsulent) i STUK's Kontor for Voksen- og Efteruddannelser, som varetager det løbende samarbejde mellem STUK og efteruddannelsesudvalget. Arbejdsdelingen mellem efteruddannelsesudvalg og områdekonsulent er båret af, at efteruddannelsesudvalget har den faglige ekspertise inden for de jobområder, som efteruddannelsesudvalget repræsenterer, mens områdekonsulenterne er eksperter i forhold til regler og rammer for AMU.

2.1.2 Lokale uddannelsesudvalg

Uddannelsesinstitutioner godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (dvs. tekniske skoler, handelsskoler og SOSU-skoler) kan nedsætte et eller flere lokale uddannelsesudvalg, som har til opgave at rådgive uddannelsesinstitutionerne inden for de fælles kompetencebeskrivelser, som institutionen er godkendt til.

Efter drøftelse med de relevante efteruddannelsesudvalg beslutter uddannelsesinstitutionen antallet af lokale uddannelsesudvalg, og hvorvidt disse skal lægges sammen med de faglige udvalg, nedsat efter lov om erhvervsuddannelser. Drøftelserne med efteruddannelsesudvalget er ikke bindende for uddannelsesinstitutionens beslutninger.

Flertallet i et lokalt uddannelsesudvalg skal udgøres af lokale repræsentanter for arbejdsgivere og arbejdstagere, som udpeges af det relevante efteruddannelsesudvalg efter indstilling fra organisationernes lokale afdelinger. Øvrige medlemmer udpeges af uddannelsesinstitutionen. Arbejdsgivere og arbejdstagere skal være ligeligt repræsenteret, og medlemmerne skal så vidt muligt have tilknytning til det geografiske område, som institutionens udbud henvender sig til.

Private udbydere skal oprette lokale uddannelsesudvalg, hvis den indberettede aktivitet er 20 årselever eller derover. Pligten indtræder et år efter det kalenderår, hvor aktiviteten blev indberettet. Pligten bortfalder igen, hvis institutionen to kalenderår i træk har indberettet en aktivitet på mindre end 20 årselever. Selvom pligten bortfalder, kan institutionen vælge at opretholde et eller flere udvalg.

For øvrige institutioner, der ikke er godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse f.eks. professionshøjskoler, er der ikke krav om at oprette lokale uddannelsesudvalg.

2.1.3 Faglige udvalg

Arbejdsmarkedsuddannelserne og erhvervsuddannelserne har forskellige formål og målgrupper, men de har berøringsflader på flere felter.

Det følger af lovgivningerne om arbejdsmarkedsuddannelser og erhvervsuddannelser, at de to systemer kan og bør udnytte hinandens ressourcer. Arbejdsmarkedsuddannelser kan optages som fag i erhvervsuddannelserne, og fag i erhvervsuddannelserne kan optages i FKB'er i form af enkeltfag. Det er derfor nødvendigt, at efteruddannelsesudvalg og de faglige udvalg holder hinanden løbende orienteret om nyudvikling og nedlæggelser af arbejdsmarkedsuddannelser og erhvervsuddannelser.

2.1.4 Udbud af arbejdsmarkedsuddannelser

Godkendelse til udbud af arbejdsmarkedsuddannelse tildeles af Undervisningsministeriet på baggrund af udbudsrunder, der som minimum skal finde sted hvert 4 år. Her kan både offentlige og private uddannelsesinstitutioner søge om godkendelse til at udbyde de arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag, der er optaget i en FKB. VEU-rådet afgiver indstillinger om ansøgninger efter udtalelse fra efteruddannelsesudvalgene.

Ansøgninger om nye udbudsgodkendelser til AMU vil derudover blive behandlet én gang årligt mellem de generelle udbudsrunder, som gennemføres hvert 4. år. Nye udbydere kan dog kun få godkendelse mellem udbudsrunder, hvis der er tungtvejende grunde, som taler for dette, f.eks. hvis eksisterende udbydere ikke har levet op til udbudsforpligtelsen, eller hvis der har været ny udvikling i teknologi, herunder behov for nye tekniske ressourcer ved gennemførelsen af uddannelsen, ændret regulering eller markant ændrede markedsforhold. Disse ansøgninger behandles på tilsvarende vis på baggrund af indstilling fra VEU-rådet og efter udtalelse fra efteruddannelsesudvalgene.

2.2 Puljen til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser mv. (UUL)

STUK kan med hjemmel i § 19 i Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. give tilskud fra puljen til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelse mv. (UUL-puljen) til udvikling af FKB'er, arbejdsmarkedsuddannelser, undervisningsmaterialer og materialer til faglig læreruddannelse, der er knyttet til arbejdsmarkedsuddannelser.

STUK indkalder årligt efteruddannelsesudvalgenes ansøgning til puljen. Til puljen udarbejdes en puljevejledning, der indeholder alle betingelser og regler om puljen, der offentliggøres på ministeriets hjemmeside for puljer.

Efteruddannelsesudvalgene kan desuden søge om tilskud til undersøgelser, analyser, evalueringer med henblik på at afklare kompetenceudviklingsbehov på AMU-målgruppens arbejdsmarked og evaluere resultater af tidligere udviklingsopgaver og -indsats.

Efteruddannelsesudvalgene kan søge dispensation til, at medarbejdere i sekretariatet kan stå for eller medvirke i udvikling af undervisningsmaterialer, læreruddannelse, analyser, evalueringer mv. Der gives ikke tilskud til, at sekretariatets medarbejders forestår eller deltager i udvikling af FKB'er eller arbejdsmarkedsuddannelser. Der ydes heller ikke tilskud til drift eller udbud af læreruddannelse.

Som grundlag for ansøgningen til UUL-puljen udarbejder udvalgene en arbejdsmarkedspolitisk redegørelse, der redegør for tendenser og kompetencebehov på de jobområder, udvalget er udviklingsansvarlig for. I den forbindelse skal alle udvalgets ansøgte udviklingsopgaver desuden kort beskrives og begrundes.

I ansøgningen bliver udvalgene desuden bedt om en kvantitativ behovsredegørelse, der forholder sig til aktivitetsudviklingen inden for deres respektive jobområder. Behovsredegørelsen skal indeholde en samlet vurdering af, om udviklingen inden for det enkelte udvalgsområde medfører faldende, uændret eller stigende aktivitet.

Godkendelsen af tilskud til udviklingsopgaver som f.eks. en FKB eller en arbejdsmarkedsuddannelse under UUL-puljen, er ikke en forhåndsgodkendelse af den pågældende FKB eller arbejdsmarkedsuddannelse. Der skal efterfølgende søges om godkendelse af den færdigudviklede FKB eller arbejdsmarkedsuddannelse. STUK foretager ikke separat godkendelse af undervisningsmaterialer eller materialer til læreruddannelse, men behandler dette i forbindelse med udvalgenes aflæggelse af regnskab for modtaget tilskud fra puljen. Godkendelse af undersøgelser, analyser og evalueringer sker efter sagsbehandling af det enkelte projekt.

For nærmere oplysninger om vilkår for UUL-puljen og årets temaer henvises til puljevejledningen, der udarbejdes til hvert års pulje og offentliggøres på ministeriets hjemmeside for puljer.

2.2.1 Udvikling af læreruddannelse

Lærernes kompetenceudvikling er et væsentligt led i kvalitetssikringen af AMU. Som udgangspunkt er det uddannelsesinstitutionerne, der er ansvarlige for, at lærerne har de nødvendige faglige og pædagogiske kvalifikationer i forbindelse med gennemførelse af en konkret arbejdsmarkedsuddannelse, jf. [§ 14 i Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#)

Dog kan efteruddannelsesudvalgene forestå udvikling af efteruddannelse for lærerne inden for de fælles kompetencebeskrivelser jobområder, jf. [§ 15 i Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#)

Gennem tilskud fra UUL-puljen, kan efteruddannelsesudvalgene bidrage til udvikling af lærernes kompetencer ved at stille relevante efteruddannelsesmuligheder inden for efteruddannelsesudvalgets jobområder til rådighed. Udvikling af læreruddannelse forstås bredt som udvikling af kurser, konferencer, temadage og lignende, men ikke gennemførelse af disse eller drift af læreruddannelse.

2.2.2 Ophavsret og adgang til udviklede materialer

Efteruddannelsesudvalgene kan under UUL-puljen få tilskud til at udarbejde undervisningsmateriale til arbejdsmarkedsuddannelserne. Materialerne er et tilbud til uddannelsesinstitutionerne og kan tjene som inspiration til tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningen.

Efteruddannelsesudvalg, der ønsker at udvikle et undervisningsmateriale, skal undersøge markedet for materialer på det pågældende område, inden der ansøges om tilskud. Hvis der findes undervisningsmateriale, som er anvendeligt i forhold til målgruppen, arbejdsmarkedsuddannelsernes formål og varighed m.v., er der ikke basis for at give offentligt tilskud til udvikling af nyt.

Af konkurrencehensyn har ministeriet besluttet, at alt undervisningsmateriale, det vil sige undervisningsmateriale til brug i undervisning på AMU og materiale udviklet til brug i læreruddannelse, som udvikles med tilskud fra AMU-bevillinger, skal offentliggøres på [Materialeplatformen®](#) og stilles gratis til rådighed for alle.

[Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 8](#) Uddannelsesmateriale, der udvikles af efteruddannelsesudvalgene, og som er finansieret helt eller delvist af staten, tilhører Undervisningsministeriet.

Materialerne skal offentliggøres i en sådan form, at de umiddelbart kan anvendes i undervisningen på arbejdsmarkedsuddannelserne. Materialerne kan derefter uden begrænsning (kommercielt eller ikke-kommercielt) anvendes og viderebearbejdes af enhver med angivelse af kilde.

Da offentliggørelse på [Materialeplatformen®](#) er en tilskudsforudsætning, er det efteruddannelsesudvalgets ansvar, at undervisningsmaterialet er lagt ind på [Materialeplatformen®](#), inden slutfregning af udviklingsopgaven sendes ind.

Materialer til brug ved certifikatprøver og tilsvarende er undtaget fra kravet om offentliggørelse på [Materialeplatformen®](#). Endvidere er der mulighed for efter konkret aftale med ministeriet at undtage eventuelle materialer, der pga. deres særlige indhold (f.eks. af sikkerhedsgrunde) ikke bør være offentligt tilgængelige. Undtagelsen for kravet om offentliggørelse forudsætter, at der i hvert enkelt tilfælde efter drøftelse mellem efteruddannelsesudvalget og STUK træffes skriftlig beslutning om tilgængeligheden.

3. Udvikling af fælles kompetencebeskrivelser (FKB)

Arbejdsmarkedsuddannelser beskrives i et særligt beskrivelsessystem bygget op omkring fælles kompetencebeskrivelser (FKB'er), der hver dækker et jobområde på de ufaglærtes og/eller faglærtes arbejdsmarked.

Beskrivelsessystemet er udviklet med henblik på:

- at skabe overblik over de mange uddannelsesmuligheder i AMU
- at sikre den bedst mulige ressourceudnyttelse ved, at uddannelser udviklet i AMU kan anvendes i erhvervsuddannelserne og omvendt
- at opnå en enkel og hurtig administrativ godkendelse af nye arbejdsmarkedsuddannelser, så tiden fra et udækket uddannelsesbehov på arbejdsmarkedet konstateres, til der kan udbydes et kursus på området, bliver så kort som mulig.

FKB'er udvikles og beskrives af efteruddannelsesudvalgene og godkendes af STUK efter udtalelse fra VEU-rådet.

AMU omfatter aktuelt knapt 140 FKB'er, som tilsammen har tilkøbet cirka 2.700 arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag. Én eller flere uddannelsesinstitutioner godkendes til at udbyde uddannelserne i en FKB.

[Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 2](#)

Efteruddannelsesudvalg (...) udarbejder på baggrund af udvalgenes analyser af behovet for grundlæggende arbejdsmarkedsrelevant kompetenceudvikling hos voksne (...) forslag til kompetencebeskrivelser fælles for den erhvervsrettede voksen- og efteruddannelsesindsats. De fælles kompetencebeskrivelser skal angive mål og rammer for den grundlæggende arbejdsmarkedsrelevante kompetenceudvikling for voksne og angive jobområder og de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer, samt de arbejdsmarkedsuddannelser og de enkeltfag, der kan bidrage til udviklingen af disse kompetencer.

Stk. 2. Undervisningsministeren godkender de fælles kompetencebeskrivelser. Inden afgørelsen træffes, skal Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (...) udtale sig om forslaget.

[Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 1.](#)

Fælles kompetencebeskrivelser er mål- og rammebeskrivelser for den grundlæggende arbejdsmarkedsrelevante kompetenceudvikling for voksne til og med erhvervsuddannelsesniveau.

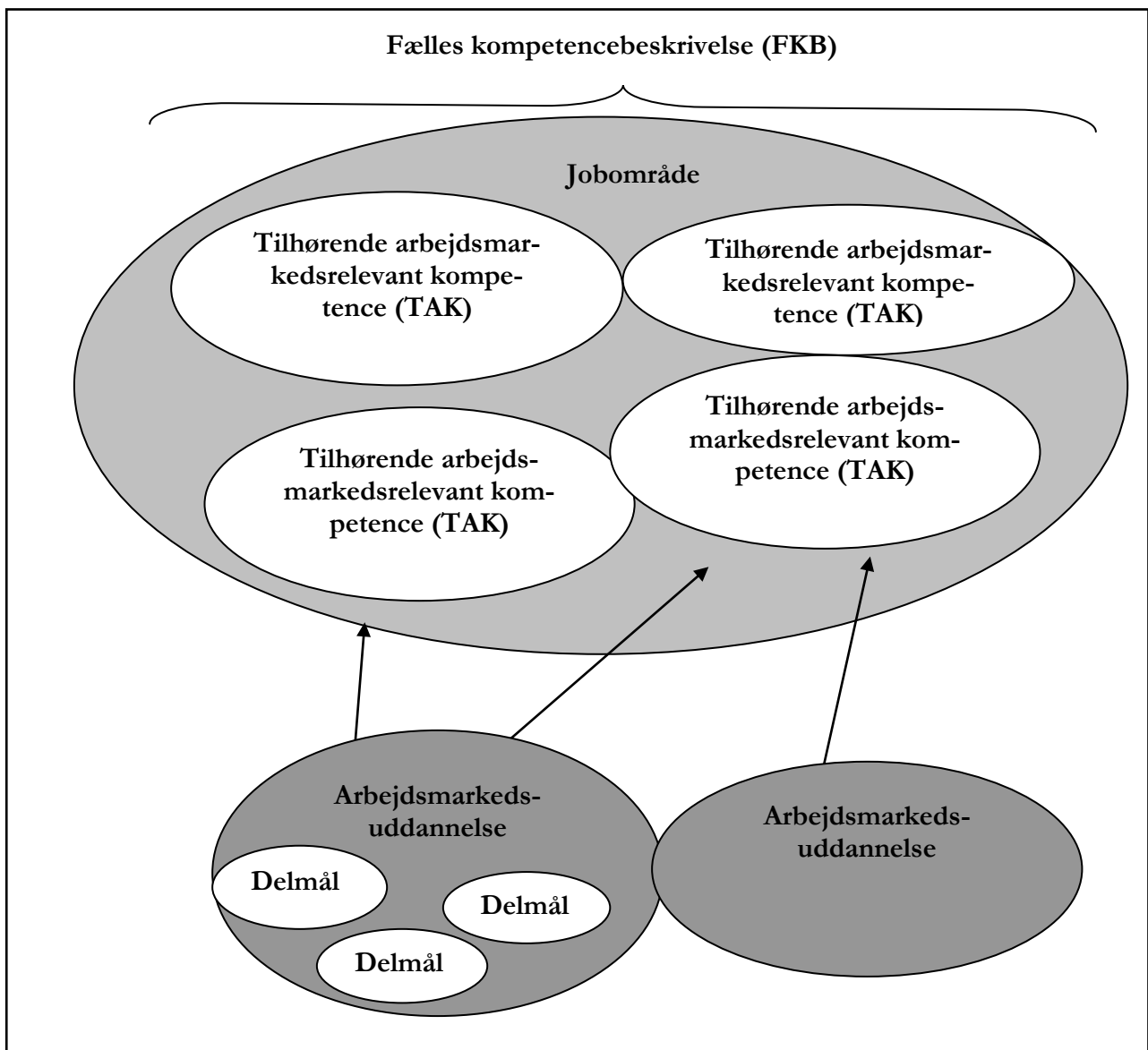
Som nedenstående figur 1 viser, består en FKB af:

- et jobområde
- et antal tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer (TAK)

- et antal arbejdsmarkedsuddannelser, som er kernemål i forhold til de kompetencer, der er beskrevet i de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer (TAK'er). Nogle arbejdsmarkedsuddannelser vil desuden have tilknyttet en række delmål.

Til en FKB kan der løbende udvikles nye arbejdsmarkedsuddannelser, tilkobles arbejdsmarkedsuddannelser udviklet til andre FKB'er, samt tilkobles enkeltfag fra erhvervsuddannelserne inden for rammerne af de kompetencer, der er beskrevet i FKB'ens TAK'er.

Figur 1: Opbygning af en fælles kompetencebeskrivelse

3.1 Beskrivelse af ny FKB

Efteruddannelsesudvalgene indtaster nye FKB'er og arbejdsmarkedsuddannelser i Uddannelsesadministration.dk, som er et online sagsbehandlingssystem, der giver alle interessenter adgang til samme data. Systemet medvirker til at skabe synlighed og overblik, og der findes vejledninger til den tekniske og administrative håndtering under menupunkt "Vejledninger" i Uddannelsesadministration.dk under menupunktet "Vejledninger".

Den indtastede FKB danner sammen med ansøgningsskema grundlag for STUK's sagsbehandling i forbindelse med godkendelsen. Den indtastede FKB er endvidere grundlag for den løbende udvikling og tilkobling af arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag.

Det følgende kapitel gennemgår de overordnede krav til og indhold af de enkelte afsnit i ansøgningen om en ny eller revideret FKB.

3.1.1 Titel

Efteruddannelsesudvalget giver FKB'en en titel, som er dækkende for arbejdet i jobområdet. Det vil sige, at titlen skal tage udgangspunkt i arbejdets indhold og ikke i en stillingsbetegnelse eller i navnet på en uddannelse.

3.1.2 Jobområde

Af [§ 2 i Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#) fremgår det, at efteruddannelsesudvalgene skal beskrive ufaglærtes og faglærtes arbejdsmarked som jobområder.

I jobområdet er samlet en række jobfunktioner, der har ensartede - altså fælles - kompetencebehov. Et jobområde afspejler den løbende udvikling af arbejdsmarkedets teknologi og arbejdsorganisering, idet efteruddannelsesudvalget løbende og i takt med udviklingen beskriver nye jobområder og nedlægger andre. Til hver FKB kan der kun beskrives ét jobområde.

Et jobområde er i denne sammenhæng karakteriseret ved:

- Områdets produktion eller ydelser
- Områdets organisering og teknologi
- Typiske arbejdspladser og typiske kompetencer hos medarbejderne på arbejdspladserne inden for jobområdet.

Det enkelte efteruddannelsesudvalg beskriver jobområder inden for de områder, hvor udvalget har uddannelsesansvaret. Efteruddannelsesudvalget skal beskrive samtlige medarbejdergrupper i jobområdet, der tilhører AMU-målgruppen, uanset om medarbejderne er organiseret eller ikke er organiseret.

Jobområdets beskrivelse er grundlag for efteruddannelsesudvalgets fortsatte planlægning og udvikling af kompetenceudvikling til området. Såvel efteruddannelsesudvalget som uddannelsesinstitutioner kan

referere til beskrivelsen af jobområdet for bedre at forstå og formidle den sammenhæng, de enkelte arbejdsmarkedsuddannelser skal tænkes ind i.

Gennem beskrivelsen kan jobområdet afgrænses i forhold til andre jobområder. På den måde fastlægges det entydigt, hvilket efteruddannelsesudvalg der har ansvaret for udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser til de forskellige målgrupper på arbejdspladserne. En FKB kan ikke godkendes, hvis der er uenighed mellem efteruddannelsesudvalgene om ansvarsplaceringen. Det forudsættes derfor, at efteruddannelsesudvalget koordinerer med andre relevante efteruddannelsesudvalg i forbindelse med udvikling af en FKB jf. afsnit om koordinering. Nogle efteruddannelsesudvalg kan have et sammenfaldende jobområde og sammen beskrive jobområdet, som det for eksempel er tilfældet for svejseområdet.

Beskrivelsen af jobområdet skal favne bredden i området og være dækkende for både spidsvids virksomheder og mere traditionelle virksomheder. Beskrivelsen kan omfatte nye udviklingstendenser, som forventes at komme til at spille en rolle for kompetenceudviklingen fremover.

Hvert jobområde skal beskrives indenfor følgende afsnit:

➤ **Definition af jobområdet**

Jobområdet defineres ved områdets produkter eller ydelser, ved beskrivelse af materialer, arbejdsmetoder, produktion, arbejdsprocesser og/eller arbejdsopgaver.

➤ **Typiske arbejdspladser inden for jobområdet**

Her beskrives virksomhedernes typiske størrelser, produktionens organisering i jobfunktioner, teknologiuudviklingen på området samt andre særlige forhold på arbejdspladserne. Beskrivelsen skal tydeliggøre, om jobområdet forudsætter særlige krav til faglige kompetencer, for eksempel hyppig omstilling til at arbejde med ny teknologi. Beskrivelsen skal afspejles i de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer (TAK'er) og deres indbyrdes vægtning.

➤ **Medarbejderne på arbejdspladserne inden for jobområdet**

Her beskrives de typiske kompetencer hos de grupper af medarbejdere, som indgår i jobområdet. Det forudsættes, at der til jobområdet er en gruppe af medarbejdere i AMU-målgruppen, som har en kerne af ensartede kompetencer. Beskrivelsen kan også omfatte eventuelle muligheder for jobudvikling og efteruddannelse. Hvis medarbejderne f.eks. beskrives som primært faglærte, vil det pege på, at der ikke skal udvikles grundlæggende uddannelser til jobområdet. Beskrivelsen af medarbejderne kan også give en indikation på, om der f.eks. er behov for sammenhængende strukturer af uddannelser, der kan føre til jobskifte inden for jobområdet.

Beskrivelsen af jobområdet synliggør således medarbejdernes muligheder for jobglidning mellem forskellige jobfunktioner og den efteruddannelse/kompetenceudvikling, der eventuelt er nødvendig i forbindelse hermed.

Andre medarbejdergrupper kan indgå i jobområderne, for eksempel medarbejdere med en længerevarende videregående uddannelse, men da de ikke er en del af AMU-målgruppen, skal deres kompetenceforhold ikke indgå i beskrivelsen.

➤ **Arbejdsorganisering på arbejdspladserne inden for jobområdet**

Her beskrives den produktion og arbejdsproces, som arbejdet på området består af. Det kan eksempelvis være, om medarbejderne fortrinsvis arbejder alene eller i teams, eller om medarbejderne skal kunne repræsentere egen virksomhed i kontakten med medarbejdergrupper uden for virksomheden.

3.1.3 Tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer (TAK)

I arbejdsmarkedsuddannelsessystemet betegner de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer (TAK'er) de kompetencer, som er afgørende for, at arbejdet i et jobområde kan udføres. Kompetencerne kan tage udgangspunkt i jobområdets produktion eller ydelser såvel som i den måde, arbejdet i jobområdet er organiseret. Der kan være tale om kompetencer, der anvendes inden for enkelte jobfunktioner, eller kompetencer, der er fælles for hele jobområdet.

I forbindelse med godkendelse til udbud af FKB'erne er TAK'erne med til at tydeliggøre indholdet i det faglige miljø, som de godkendte uddannelsesinstitutioner skal besidde. TAK'erne skal tilsammen give afsæt for at udvikle arbejdsmarkedsuddannelser i et antal, der kan danne grundlag for udbud, hvorfor der som minimum forventes udvikling af to til tre tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer per FKB. Hvis der kun kan beskrives én TAK til én FKB, tyder det på, at det pågældende jobområde er for snævert og i stedet burde være udviklet som en TAK til en anden FKB. Det vil være vanskeligt for institutionerne at opretholde en aktivitet på et jobområde, der er så snævert beskrevet, at der kun er behov for en TAK. Samtidig er det vigtigt, at beskrivelsen af TAK'erne ikke fører til opdeling af jobområdet i delområder.

Med TAK'erne defineres, hvilke konkrete kompetencer i jobområdet, der kan udvikles uddannelse til. Det betyder, at der ikke kan udvikles arbejdsmarkedsuddannelser til jobfunktioner, der forudsætter kompetencer, som ikke indgår i en FKB's TAK-portefølje. Omvendt kan der være kompetencer i jobområdet, hvortil der ikke beskrives en TAK, eksempelvis kompetencer, der er erhvervet gennem en faglig uddannelse, og som alle medarbejdere forudsættes at være i besiddelse af.

Ligeledes er TAK'erne grundlaget for vurderingen af, hvilke eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag kan tilkobles en FKB.

Hver TAK skal beskrives indenfor følgende afsnit:

➤ **Betegnelse på kompetencen**

Her skal gives en samlende beskrivelse af kompetencen, der både kan omfatte produktionsmæssige og organisatoriske kompetencer. Det er ikke nødvendigt at foretage en afgrænsning i forhold til andre jobområder eller andre medarbejdergrupper, idet kompetencen er indlejret i en given FKB.

➤ **Beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet**

Her skal gives en kort beskrivelse af, indenfor hvilke jobfunktioner den pågældende kompetence anvendes, herunder i hvilke konkrete opgavetyper kompetencen indgår.

➤ **Teknologi og arbejdsorganisering**

Her beskrives, hvilken teknologi der fortrinsvis kommer i anvendelse i forbindelse med medarbejdernes brug af kompetencen, samt med hvilken grad af selvstændighed, kompetencen normalt udøves.

➤ **Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav**

Her beskrives eventuelle særlige kvalifikationskrav forstået som kvalifikationskrav, der dokumenteres gennem en prøve, en eksamen eller en anden form for certificering. Hvis TAK'en ikke omfatter særlige kvalifikationskrav, skal dette også oplyses.

➤ **Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet**

Her beskrives, hvor almindelig og udbredt kompetencen er på jobområdets arbejdspladser.

3.1.4 Kernemål og moder-FKB

Til hver ny FKB skal der udvikles og godkendes en faglig kerne af arbejdsmarkedsuddannelser. Med faglig kerne menes arbejdsmarkedsuddannelser, der giver kompetencer i forhold til produkter og/eller ydelser, der er centrale for det pågældende jobområde. Disse arbejdsmarkedsuddannelser kaldes **kernemål**, og den tilknyttede fælles kompetencebeskrivelse kaldes **moder-FKB**.

Den faglige kerne udgør den faglighed i jobområdet, der adskiller det fra andre FKB'ers jobområder. Den faglige kerne kan ikke bestå af arbejdsmarkedsuddannelser, der allerede er kernemål i FKB'er, da det netop ville betyde, at de to jobområder ville være delvis identiske og derfor skulle indeholdes i samme FKB. Kernemål kan derimod godt tilkobles andre FKB'er, men vil i dette tilfælde ikke være kernemål i disse. Hvis en ny FKB erstatter en tidligere, kan den nye FKB overtage kernemål fra den tidligere FKB.

En ny FKB kan kun godkendes, hvis den kan være moder-FKB for så mange kernemål, at der tegner sig et billede af det faglige miljø, som en uddannelsesinstitution skal besidde for at kunne udbyde uddannelserne inden for FKB'en.

Arbejdsmarkedsuddannelser fra fælleskataloget og enkeltfag er ikke kernemål i en FKB.

3.1.5 Tilkobling af eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag

Efteruddannelsesudvalgene kan søge om tilkobling af en allerede udviklet arbejdsmarkedsuddannelse eller et enkeltfag til en FKB. Praksis med at tilkoble allerede udviklede arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag til flere FKB'er bunder i ønsket om at undgå dobbeltudvikling.

Ansøgning om tilkobling til en FKB skal begrundes både i FKB'ens indhold og i indholdet i mindst én TAK. Bemærk, at der ikke kan tilkobles særskilte delmål til en FKB. Det er derimod kun en fuld arbejdsmarkedsuddannelse, der kan tilkobles.

Det er vigtigt, at det efteruddannelsesudvalg, som ønsker uddannelsen tilkoblet, inddrager det udviklingsansvarlige efteruddannelsesudvalg i vurderingen af, om tilkobling af en arbejdsmarkedsuddannelse til yderligere en FKB er problematisk i forhold til det eksisterende udbud. Et eksempel kan være, at den godkendte uddannelsesinstitution har investeret i dyrt udstyr og særligt specialiserede lærerkræfter, og at en spredning af udbuddet til flere udbydere vil betyde, at uddannelsesinstitutionens økonomiske grundlag for udbuddet ændres. Et andet eksempel er, at en række uddannelser udbydes samlet inden for et fagligt specialiseret område f.eks. inden for svejseområdet eller ledelsesområdet. Hvis mange arbejdsmarkedsuddannelser inden for et fagligt område tilkobles en FKB, kan det forrykke grundlaget for det oprindelige udbud, da institutionernes faglige ekspertise inden for området således udvandes. Eksempelvis er det (således) en del af den vedtagne arbejdsdeling mellem efteruddannelsesudvalgene, at jobområdet ledelse varetages af HAKL og beskrives i FKB 2250 Ledelse. Den aftalte arbejdsdeling understreger, at ledelse er en særlig faglighed, og at undervisning i ledelse varetages af specialister inden for denne faglighed på de skoler, der er godkendt til FKB 2250 Ledelse.

3.1.6 Tilkobling af uddannelser fra fælleskataloget

Der er to fælleskataloger i AMU, som samler generelle, tværgående arbejdsmarkedsuddannelser: FKB 2735 Fælleskataloget og FKB 2270 Obligatorisk Fælleskatalog. Se også afsnit 4.8.

Arbejdsmarkedsuddannelserne fra FKB 2270 Obligatorisk Fælleskatalog bliver tilkoblet samtlige FKB'er, mens tilkobling af arbejdsmarkedsuddannelser fra 2735 fælleskataloget sker efter samme betingelser som ved øvrige FKB'er.

3.1.7 Branchepakker og uddannelsesstrukturer

Branchepakker/strukturer er tilrettelagte forløb bestående af arbejdsmarkedsuddannelser, enkeltfag, almene fag, on-the-job-training mv., som tilsammen opfylder behovet for grundlæggende erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse inden for et specifikt jobområde.

Branchepakker skal medvirke til, at det bliver lettere at navigere blandt de mange tilbud og til at synliggøre, hvordan arbejdsmarkedsuddannelser kan benyttes i forhold til sammensatte jobfunktioner, arbejdsopgaver og videre uddannelse m.m. Endvidere kan arbejdsmarkedsuddannelser i en branchepakke bidrage til en øget transfer mellem uddannelse og arbejdsplads, dvs. sammenhæng mellem skolebaseret viden og praksisbaseret viden, herunder tilrettelæggelse af undervisningen.

Et efteruddannelsesudvalg kan vælge at udvikle en branchepakke inden for et jobområde i de tilfælde, hvor den enkelte arbejdsmarkedsuddannelse ikke i sig selv opfylder behovet for fagrettet efteruddannelse i forhold til en given jobfunktion, men hvor behovet kan dækkes ved, at en række arbejdsmarkedsuddannelser indgår i et tilrettelagt forløb.

Uddannelser i en branchepakke kan enten følges ad i samlede eller brudte forløb og lede hen mod en bestemt jobfunktion eller give en indikation på, hvilke uddannelser der anbefales til kompetenceudvikling inden for et givent jobområde.

Der kan ligeledes beskrives uddannelsesforløb, som kan føre frem til en certificering, en kontraktuddannelse eller dele af en erhvervsuddannelse.

For at skabe større overskuelighed i tilbuddet om erhvervsrettet efteruddannelse kan efteruddannelsesudvalgene løbende tilknytte bilag til en fælles kompetencebeskrivelse (FKB), uden at dette skal ansøges og godkendes af STUK. Efteruddannelsesudvalget kan endvidere sammensætte anbefalede forløb for udvalgte områder for at kunne arbejde mere intensivt med undervisningsmateriale, læreruddannelse eller markedsføring. Bilag inddateres i FKB under faneblad ”struktur” i Uddannelsesadministration.dk

Efteruddannelsesudvalgene har også mulighed for at mærke uddannelsesstrukturer, så de kan fremsøges i EfterUddannelse.dk. Dette kan sammenlignes med det ”G”, der markerer, at der er tale om et garanti-kursus i EfterUddannelse.dk. Uddannelsesstrukturerne vil udelukkende kunne fremsøges, såfremt skolerne udbyder strukturerne.

Som et led i reformen af beskæftigelsesindsatsen har efteruddannelsesudvalgene i samarbejde med STAR (Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering) sammensat og defineret kursusforløb med et eller flere AMU-kurser, som indgår i den landsdækkende positivliste over kurser, der giver ret til op til 6 ugers jobrettet uddannelse. Disse kursusforløb, der indgår i den landsdækkende positivliste vil også kunne fremsøges i EfterUddannelse.dk, såfremt skolerne udbyder kursusforløbene.

Branchepakker for flygtninge og indvandrere

Målet med udvikling af branchepakker til flygtninge og indvandrere er at skabe mere målrettede veje ind på det danske arbejdsmarked gennem opkvalificeringsmulighederne i AMU og de særlige tilbud til tosprogede.

Efteruddannelsesudvalgene kan via UUL-puljen søge midler til at udvikle AMU-branchepakker i samarbejde med AMU-udbydere inden for en specifik branche med henblik på at understøtte og målrette beskæftigelsesindsatsen for flygtninge og indvandrere. Derudover kan efteruddannelsesudvalgene benytte midlerne til at udvikle undervisningsmaterialer og arbejdsmarkedsuddannelser til brancher, hvor der erfaringsmæssigt deltager mange tosprogede (se i øvrigt afsnit 2.1.1 vedr. UUL-puljen).

En branchepakke kan også udvikles af en AMU-udbyder med henblik på at opkvalificere flygtninge og indvandrere til beskæftigelse på det lokale arbejdsmarked i samarbejde med relevante aktører som jobcentre, de lokale uddannelsesudvalg, virksomhedsnetværk m.m.

I forbindelse med udviklingen af en AMU-branchepakke for flygtninge og indvandrere, er det vigtigt at undersøge, hvordan en AMU-branchepakke i kombination med de særlige tilbud til tosprogede i AMU kan understøtte deltagernes vej ind på det danske arbejdsmarked.

En AMU-branchepakke for flygtninge og indvandrere kan derfor med fordel udvides med særlige AMU-uddannelser for tosprogede, da de er udviklet til at styrke deltagernes muligheder og succes på det danske arbejdsmarked.

Endelig kan det være hensigtsmæssigt at etablere branchepakken som et særligt uddannelsesforløb for tosprogede, hvorved man opnår særlige afholdelsesmuligheder som dobbeltlærertimer og øget tilskud til koordination (se i øvrigt kapitel 4.8.3 vedrørende arbejdsmarkedsuddannelser for tosprogede).

Rammerne for tilrettelæggelse og betingelserne for de særlige forløb for tosprogede er beskrevet i Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 25 og § 26 samt i Vejledning om AMU's tilbud til tosprogede.

Branchepakker og integrationsuddannelse

Som en del af Trepartsaftalen om arbejdsmarkedsintegration fra marts 2016 blev integrationsgrunduddannelsen (IGU) vedtaget. IGU er en forsøgsordning, som skal sikre mulighed for arbejde og opkvalificering for flygtninge og indvandrere, hvis kvalifikationer endnu ikke står mål med kravene på det danske arbejdsmarked. I februar 2019 er der indgået aftale om at forlænge IGU-ordningen til den 30. juni 2022.

I skoleforløbet i en integrationsuddannelse kan der indgå en AMU-branchepakke, en eller flere AMU-uddannelser for tosprogede samt ordinære AMU-uddannelser. Integrationsgrunduddannelsen varer to år og omfatter ansættelse i en lønnet praktikstilling på en virksomhed og skoleundervisning med uddannelsesgodtgørelse.

Skoleundervisningen skal give udlændingen sproglige færdigheder, erhvervsrettede kvalifikationer, kompetencer og forudsætninger for fortsat arbejde og vil kunne danne grundlag for at fortsætte i en erhvervsuddannelse. IGU varetages af Udlændinge og Integrationsministeriet.

3.1.8 Koordinering med relevante efteruddannelsesudvalg

I forbindelse med udvikling af en FKB skal efteruddannelsesudvalget koordinere med andre relevante efteruddannelsesudvalg. Koordineringen skal sikre, at der i den nye FKB ikke er overlap til en eksisterende i forhold til jobområdet eller uenighed mellem efteruddannelsesudvalgene om ansvaret for udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser. Efteruddannelsesudvalget kan selv afgøre, hvordan koordineringen konkret skal foregå, men det er afgørende, at koordineringen er afsluttet inden efteruddannelsesudvalget ansøger om godkendelse af FKB'en.

Ved udfyldelse af punktet ”Oplysning om koordinering mm.” i ansøgningsskemaet bekræfter efteruddannelsesudvalget hermed, at der er koordineret i forhold til de relevante jobområder, og at koordineringen ikke har givet anledning til bemærkninger. Hvis der har været bemærkninger, skal udvalget redegøre for disse samt informere om, hvilke ændringer bemærkningerne har givet anledning til.

Det forudsættes, at alle spørgsmål i forbindelse med koordineringen er afklaret, inden en FKB sendes til VEU-rådet med henblik på en udtalelse forud for godkendelsen.

3.2 Godkendelse af FKB

Inden STUK kan godkende en ny FKB, skal VEU-rådet udtale sig herom. Med VEU-rådets udtalelse sikres, at arbejdsmarkedets organisationer finder, at den pågældende FKB er i overensstemmelse med rådets vurdering af behovet for arbejdsmarkedsuddannelser.

Når en FKB godkendes, godkendes samtidig en eller flere udbydere til at udbyde samtlige arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag, der er eller senere bliver tilkøbet den pågældende FKB.

Det betyder, at efteruddannelsesudvalget i ansøgningen om godkendelse af en fælles kompetencebeskrivelse skal indstille udbydere til udbudsgodkendelse og begrunde indstillingen.

Når efteruddannelsesudvalget indstiller udbydere til en FKB, kan udvalget angive minimumsaktivitet pr. år, som de godkendte uddannelsesinstitutioner skal sikre for at fastholde et fagligt miljø.

3.3 Ændringer til eksisterende FKB

Der kan løbende foretages ændringer i eksisterende FKB'er. Ændringerne kan ske i følgende situationer:

- Arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag kan tilkøbes, afkøbes og nedlægges i eksisterende FKB'er. Administrationen foregår i Uddannelsesadministration.dk og er beskrevet i "Vejledning til administration af AMU i Uddannelsesadministration.dk".
- Der kan ændres på, hvilke institutioner der er godkendt til at udbyde uddannelser, der er tilkøbet FKB'en.
- Der kan ændres i strukturbilag i Uddannelsesadministration.dk.
- Der kan foretages redaktionelle justeringer i forbindelse med treårsvurdering af FKB (se afsnit 3.3.1).

Alle andre former for ændringer af eksisterende FKB'er forudsætter en ny godkendelse, som skal følge reglerne for godkendelse af en nyudviklet FKB. Baggrunden er, at det skal være entydigt, hvilken version af en FKB, der er godkendt og hermed ligger til grund for udvikling og udbud af arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag i FKB'en.

Det vil sige, at uanset om der er tale om en helt ny FKB eller en revision af en eksisterende FKB, vil FKB'en blive betragtet som ny. Se endvidere afsnit 3.1. om udvikling og beskrivelse af en fælles kompetencebeskrivelse (FKB).

3.3.1 Treårsvurdering af FKB

For at sikre, at en FKB repræsenterer et aktuelt jobområde, er det i § 2, stk. 2 i [Lov om arbejdsmarkedsuddannelser](#) forudsat, at efteruddannelsesudvalget skal vurdere sine FKB'er hvert tredje år.

Efteruddannelsesudvalgene skal vurdere, om der er behov for, at en FKB skal revideres, fortsætte uændret eller helt bortfalde, og de skal underrette STUK herom. Behov for ændringer i eller nedlæggelse af en FKB kan for eksempel bero på en vurdering af, om der er en rimelig aktivitet på de uddannelser, der er tilkøbt FKB'en, først og fremmest på kernemålene. Efteruddannelsesudvalgets revision af en FKB skal ske inden for et halvt år efter underretningen af ministeren. I modsat fald bortfalder den.

Én gang årligt udsender STUK en liste over de FKB'er, der senest er blevet revideret tre år tilbage. I forbindelse med kursusrevisionen i 2018 forventes alle FKB'er at være vurderet, og der udsendes derfor først igen primo 2022 en liste over hvilke FKB'er, der senest er revideret 3 år tilbage. STUK udsender ved samme lejlighed et skema, hvor efteruddannelsesudvalgene indtaster resultaterne af deres vurderinger. STUK markerer efterfølgende i [Uddannelsesadministration.dk](#), at den pågældende FKB har været vurderet efter 3-års reglen.

Hvis udvalget vurderer, at en FKB skal revideres (det vil sige erstattes af en ny), skal ansøgning om godkendelse af den nye FKB fremsendes til STUK senest et halvt år efter, at vurderingen er sendt til styrelsen. Af hensyn til skolernes udbud, er det hensigtsmæssigt, at udvalget først ansøger om nedlæggelse, efter den nye FKB er blevet godkendt.

Hvis udvalget vurderer, at en FKB skal bortfalde, skal ansøgning om nedlæggelse fremsendes til STUK.

3.3.2 Redaktionelle justeringer af en FKB

I forbindelse med en nyvurdering kan efteruddannelsesudvalget foretage enkelte redaktionelle justeringer i en allerede godkendt FKB, som efteruddannelsesudvalget vurderer, skal fortsætte uændret.

Justeringerne kan alene omfatte rettelse af sproglige fejl og uklarheder, beskrivelsesmæssige præciseringer, rettelse af data, som er blevet ugyldige, udbygning af den eksisterende tekst med eksempler, m.v. Redaktionelle justeringer skal have karakter af ajourføring, f.eks. at der er kommet ny teknologi på et område eller en revision eller ny standard efter krav fra myndigheder. De redaktionelle justeringer skal tjene til, at teksten bliver lettere forståelig, mere præcis og/eller opdateret.

Der kan med andre ord ikke ændres i det substantielle indhold i jobområdebeskrivelsen, ligesom der hverken kan tilføjes eller fjernes væsentlige elementer i jobområdebeskrivelsen. Dette vil kræve en ny FKB.

Tilsvarende gælder, at der kan foretages redaktionelle justeringer i en TAK under forudsætning af, at de TAK'er, der beskrives, dækker de samme tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer efter ændringerne. Der kan således ikke tilføjes helt nye TAK'er eller nedlægges TAK'er. Dog kan en TAK de-

les op i to eller flere under forudsætning af, at indholdet i den oprindelige kan genfindes i de nye TAK'er. De nye TAK'er må ikke indeholde væsentlige nye elementer. Dette vil kræve en ny FKB. Der kan ikke ske redaktionelle justeringer i en FKB på andre tidspunkter.

Forslag til redaktionelle justeringer må først indskrives i Uddannelsesadministration.dk, når STUK har godkendt ændringsforslagene. Dette skal sikre, at teksten i Uddannelsesadministration.dk entydigt udtrykker, hvad der er godkendt som FKB.

3.4. Opsummering af opgaver i relation til udvikling og godkendelse af FKB

1. Efteruddannelsesudvalget kan søge om tilskud fra UUL-puljen til at udvikle en konkret FKB. Udviklingsarbejdet kan påbegyndes, når ministeriet har godkendt bevillingen. Godkendelse af bevillingen er ikke en forhåndsgodkendelse af den pågældende FKB.
2. Når den nye FKB er færdigudviklet, indtaster efteruddannelsesudvalget de påkrævede oplysninger om FKB'en i Uddannelsesadministration.dk.
3. Efteruddannelsesudvalget sørger for, at der er et tilstrækkeligt antal kernemål til rådighed, som kan tilkobles FKB'en umiddelbart efter dens godkendelse.
4. Efteruddannelsesudvalget koordinerer FKB'en med andre relevante efteruddannelsesudvalg.
5. Efteruddannelsesudvalget fremsender korrekt udfyldt ansøgningsskema om godkendelse af FKB'en. Herunder indstilles uddannelsesinstitutioner til udbud, og minimumsaktivitet angives.
6. STUK vurderer FKB'en i forhold til de gældende krav samt ansøgningsskemaets oplysninger om koordinering, udvikling af kernemål, indstilling af udbudsgodkendelser mv.
7. STUK forelægger FKB'en for VEU-rådet til udtalelse.
8. STUK sender godkendelsesskrivelse og aktiverer udbudsgodkendelser i Uddannelsesadministration.dk.

4. Udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser og delmål

Efteruddannelsesudvalgene udvikler og beskriver arbejdsmarkedsuddannelser til de jobområder, som de har udviklingsansvaret for, mens uddannelsesinstitutionerne afgør, hvordan uddannelsen skal tilrettelægges og gennemføres.

Arbejdsmarkedsuddannelser skal indeholde mål for den kompetenceudvikling, som efteruddannelsesudvalget vurderer, er nødvendig inden for et givent jobområde. I ansøgningen om en ny arbejdsmarkedsuddannelse skal efteruddannelsesudvalget dermed kunne begrunde, hvorfor arbejdsmarkedsuddannelsen indholdsmæssigt hører til en given FKB, samt kunne begrunde og angive den eller de TAK'er, som arbejdsmarkedsuddannelsen skal understøtte.

Arbejdsmarkedsuddannelserne har herudover følgende kendetegn:

- En arbejdsmarkedsuddannelse kan udvikles i forhold til mere end én TAK i samme FKB.
- En udviklet arbejdsmarkedsuddannelse kan tilkobles flere FKB'er.
- En arbejdsmarkedsuddannelse kan ses både som en afsluttet uddannelse og som et element i en samlet kompetenceudvikling inden for et jobområde.
- En arbejdsmarkedsuddannelse fører til samme landsdækkende kompetence uanset på hvilken uddannelsesinstitution i Danmark, den er erhvervet.
- En arbejdsmarkedsuddannelse afsluttes som udgangspunkt ved prøve.
- En arbejdsmarkedsuddannelse afsluttes ved gennemført uddannelse med udstedelse af et AMU-bevis.

Arbejdsmarkedsuddannelserne ændrer sig løbende i takt med udviklingen på arbejdsmarkedet. Efteruddannelsesudvalgenes udviklingsopgave består både i at udvikle nye arbejdsmarkedsuddannelser og i at revidere eksisterende uddannelser, så indhold, varighed og afholdelsesform løbende tilpasses virksomhedernes og deltagernes behov. Heri ligger også at afkorte uddannelse, sammenlægge uddannelser eller lade uddannelser bortfalde i takt med udviklingen på arbejdsmarkedet.

Til de enkelte arbejdsmarkedsuddannelser kan efteruddannelsesudvalget også udvikle delmål til hele eller dele af uddannelsen for at understøtte en fleksibel kompetenceudvikling i forhold til virksomheders og medarbejders behov. Et delmål er en del af en arbejdsmarkedsuddannelse, der kan udbydes selvstændigt eller i kombination med andre delmål. Delmålet udgør en delmængde af den samlede arbejdsmarkedsuddannelse.

Arbejdsmarkedsuddannelserne og delmål udvikles og godkendes inden for følgende rammer:

[Lov om arbejdsmarkedsuddannelser](#) m.v.

§ 10. Arbejdsmarkedsuddannelser er korterevarende uddannelser, der imødekommer nye eller udækkede behov for erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse til og med erhvervsuddannelsesniveau.

Stk. 2. Arbejdsmarkedsuddannelser udvikles af efteruddannelsesudvalgene inden for de fælles kompe-

tencebeskrivelser rammer. Arbejdsmarkedsuddannelser kan sammenlægges, forkortes eller opdeles i delmål. Mål og delmål beskrives i forhold til jobområder. Uddannelsernes mål og eventuelle delmål kan ikke være identiske med enkeltfags mål.

Stk. 3. Efteruddannelsesudvalgene påser, at der ikke udvikles nye arbejdsmarkedsuddannelser på områder, hvor uddannelsesbehovet kan tilgodeses gennem udbud af enkeltfag eller anden offentligt reguleret uddannelse. Udvalgene kan kun udvikle nye arbejdsmarkedsuddannelser på områder, hvor private initiativtagere allerede udbyder uddannelsesaktiviteter, hvis væsentlige arbejdsmarkedspolitiske og uddannelsesmæssige hensyn taler for en statslig regulering af det pågældende uddannelsesområde.

Stk. 4. Efteruddannelsesudvalgene orienterer undervisningsministeren om uddannelse udviklet efter stk. 2 og beskriver eventuelle ligheder med uddannelser, som inden for de forudgående 3 år er undtaget fra de godkendte udbyderes udbuds- og annonceringsforpligtelse eller nedlagt uden forudgående undtagelse. Hvis ministeren ikke har bemærkninger hertil inden for 6 uger, herunder om betingelsen i stk. 3 er overholdt, anses uddannelsen for godkendt og optages i den eller de fælles kompetencebeskrivelser, den er udviklet inden for. Ministeren kan betinge sin godkendelse af, at der foretages bestemte ændringer i beskrivelsen. En godkendelse kan tilbagekaldes.

Stk. 5. Efter 3 kalenderår uden aktivitet på en arbejdsmarkedsuddannelse optaget i en fælles kompetencebeskrivelse såvel som på dens eventuelle delmål undtages arbejdsmarkedsuddannelsen som helhed fra udbydernes pligt til udbud og annoncering. Tilsvarende gælder for enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse. Undervisningsministeren kan efter ansøgning fra et efteruddannelsesudvalg undtage en arbejdsmarkedsuddannelse eller et enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse fra pligten til udbud og annoncering, selv om der ikke er forløbet 3 kalenderår uden aktivitet som nævnt i 1. pkt.

Stk. 6. Har en arbejdsmarkedsuddannelse, som i medfør af stk. 5 er undtaget fra pligten til udbud og annoncering, i en periode af en varighed på 3 på hinanden følgende kalenderår ikke aktivitet, herunder aktivitet på eventuelle delmål tilknyttet arbejdsmarkedsuddannelsen, tilbagekaldes uddannelsens godkendelse, medmindre uddannelsen kan godskrives som meritgivende til en erhvervsuddannelse. På baggrund af en aktivitet på en arbejdsmarkedsuddannelse, dens delmål eller et enkeltfag, der i medfør af stk. 5 er undtaget fra pligten til udbud og annoncering, kan det pågældende efteruddannelsesudvalg bestemme, at pligten til udbud og annoncering indføres på ny.

Stk. 8. Undervisningsministeren kan uanset bestemmelsen i stk. 2 udvikle en arbejdsmarkedsuddannelse. Efteruddannelsesudvalgene skal optage uddannelserne i de relevante fælles kompetencebeskrivelser.

Stk. 9. Undervisningsministeren fastsætter efter udtalelse fra Rådet for Voksen- og Efteruddannelse nærmere regler om indholdet af arbejdsmarkedsuddannelser.

§ 11. Arbejdsmarkedsuddannelser kan tilrettelægges på heltid eller deltid. Arbejdsmarkedsuddannelser kan tilrettelægges fleksibelt og tværgående i forhold til virksomheders og deltageres behov, eventuelt i kombination med elementer fra anden uddannelse.

Stk. 2. Arbejdsmarkedsuddannelser kan tilrettelægges som fjernundervisning og afholdes som undervisning på en virksomhed.

Stk. 3. Der afholdes prøve i arbejdsmarkedsuddannelser, i disses delmål og i enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse, medmindre uddannelsen er fritaget for udvikling af prøve efter denne lov. For så vidt angår uddannelser med myndighedskrav, der er fritaget for udvikling af prøve, sker eventuel prøveudvikling, prøveafholdelse, bedømmelse heraf m.v. efter de regelsæt, der gælder om myndighedskravene.

I de efterfølgende afsnit beskrives de lovgivningsmæssige rammer og vilkår, som efteruddannelsesudvalgene skal tage i betragtning i ansøgningen om en ny eller revideret arbejdsmarkedsuddannelse.

I kapitlets tre sidste afsnit beskrives de særlige vilkår og bestemmelser, der gælder for udvikling af certifikatuddannelse, for udvikling af uddannelser til Fælleskataloget og Obligatorisk Fælleskatalog, og for udvælgelse af enkeltfag til optagelse i FKB.

4.1 Nye eller udækkede uddannelsesbehov hos AMU-målgruppen

Loven tillægger efteruddannelsesudvalgene ansvaret for at sikre, at arbejdsmarkedsuddannelserne tilgodeser **nye** eller **udækkede** uddannelsesbehov hos AMU-målgruppen. Inden udvikling af en arbejdsmarkedsuddannelse sættes i gang, har efteruddannelsesudvalget ansvaret for at undersøge, om det pågældende uddannelsesbehov dækkes gennem en allerede eksisterende arbejdsmarkedsuddannelse, gennem et enkeltfag fra erhvervsuddannelserne eller gennem et privat udbudt kursus.

I ansøgningen skal efteruddannelsesudvalget redegøre for, hvorfor arbejdsmarkedsuddannelsen og eventuelle delmål skal udvikles, og beskrive det behov for kompetencer på arbejdsmarkedet, som arbejdsmarkedsuddannelsen og delmålene skal imødekomme.

Baggrunden for udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser og delmål kan være en analyse på området eller en behovsmelding fra organisationerne i udvalget. Endvidere kan en uddannelsesinstitution rette henvendelse til et udvalg, hvis uddannelsesinstitutionen i sit lokalområde har mødt en efterspørgsel efter nye arbejdsmarkedsuddannelser eller delmål.

Hvis uddannelsesbehovet dækkes af en eksisterende arbejdsmarkedsuddannelse eller et områdefag eller specialefag fra erhvervsuddannelserne (enkeltfag), kan disse kobles til en FKB med udgangspunkt i en relevant jobområdebeskrivelse og en relevant TAK, jf. afsnit 3.1.5. Udvælgelse af enkeltfag til optagelse i FKB er beskrevet nærmere i afsnit 4.9.

Hvis uddannelsesbehovet allerede dækkes af en privat udbudt kursusaktivitet, kan der ikke udvikles arbejdsmarkedsuddannelser på området, med mindre særlige hensyn gør sig gældende. Denne bestemmelse kaldes ”konkurrenceklausulen” i daglig tale og er nærmere beskrevet i afsnit 4.4.

Hvis efteruddannelsesudvalgets undersøgelse resulterer i, at der er tale om et nyt eller udækket uddannelsesbehov, bør udvalget stille sig følgende spørgsmål:

- 1) Er der et generelt behov for den pågældende kompetence inden for det pågældende jobområde?
 - a) Udspringer behovet af en jobfunktion for AMU-målgruppen?
 - b) Er behovet begrundet i en analyse eller lignende som værende generelt inden for jobområdet og dermed ikke kun for en enkelt virksomhed?
 - c) Kan behovet tilgodeses inden for rammerne af en FKB og en TAK?

- 2) Kan behovet tilgodeses inden for rammerne af AMU?
 - a) Er det en kompetence, som ligger inden for AMU's erhvervsrettede formål? (se afsnit 4.3 om kompetenceudvikling, der ligger uden for AMU)
 - b) Er det et behov, som kan og bør løses gennem uddannelse?
 - c) Kan behovet beskrives i en handlingsorienteret målformulering, så lærerne kan tilrettelægge undervisning og bedømme i forhold til den?
 - d) Kræver opfyldelse af behovet lærerkompetencer og udstyr, som realistisk kan etableres inden for AMU's rammer?

Hvis der svares **ja** til både spørgsmål 1) og 2), kan uddannelsen uanset emne og formål principielt udvikles inden for AMU's rammer, forudsat at beskrivelsessystemets krav opfyldes, dvs. at relationen til en given FKB og TAK'er er fyldestgørende beskrevet.

Hvis der svares **nej**, kan der ikke udvikles en arbejdsmarkedsuddannelse på området.

4.2 Koordinering med øvrige efteruddannelsesudvalg og faglige udvalg

Inden efteruddannelsesudvalget fremsender ansøgning om godkendelse af en arbejdsmarkedsuddannelse, skal uddannelsen koordineres med relevante efteruddannelsesudvalg. Koordineringens formål er at sikre, at der ikke sker dobbeltudvikling på området. Der er ikke formkrav til koordineringen, men i ansøgningsskemaet skal koordineringen beskrives, herunder resultatet af denne.

På samme vis skal efteruddannelsesudvalget sikre, at der ikke er identitet i forhold til eud-enkeltfag og i ansøgningen oplyse, hvilke faglige udvalg der er konsulteret med henblik på denne afklaring samt resultatet.

STUK godkender ikke arbejdsmarkedsuddannelser, hvor koordineringen har vist, at der er uklarhed om ansvarsplaceringen.

4.3 Kompetenceudvikling, der ligger uden for AMU

AMU's erhvervsrettede formål omfatter ikke generelle arbejdsmarkedskompetencer, som er en grundforudsætning for at fungere på arbejdsmarkedet, f.eks. at kunne møde til tiden, efterkomme en ordre, behandle kolleger respektfuldt, udvise loyalitet over for arbejdspladsen, have almindelige skoleforudsætninger mv. Det forudsættes således, at AMU-målgruppen er i besiddelse af sådanne kompetencer via tidligere jobberfaringer og forudgående skolegang.

AMU's erhvervsrettede formål omfatter heller ikke aktiviteter, der retter sig mod den enkeltes personlighed, psykiske eller sociale forhold.

Endvidere omfattes temaer i overenskomsternes sociale kapitler - for eksempel rygestopkurser, alkohol, motion og lignende - ikke af AMU's erhvervsrettede formål, da de ikke udgør en konkret jobfunktion

for AMU-målgruppen. I det omfang administration af virksomhedspolitikker i forhold til de sociale kapitler er en del af AMU-målgruppens jobfunktion, kan de indgå.

Endelig omfatter AMU ikke uddannelse i henhold til arbejdet i virksomhedernes arbejdsmiljøorganisation, samarbejdsudvalg eller tilsvarende, som er en forudsætning for at drive virksomhed inden for aftalesystemet og/eller lovgivningens rammer.

Efteruddannelsesudvalgene kan medvirke til at undgå misbrug og utilsigtet anvendelse af AMU ved at:

- være særlig opmærksomme på at formulere uddannelsens titel og den handlingsorienterede målformulering, så de ikke i sig selv indbyder til for eksempel fritidsbrug eller virksomhedsinternt brug, herunder interne organisationsudviklingsprojekter eller intern oplæring og/eller produktion mv.
- udforme målbeskrivelsen så den er så rummelig, at udbydere kan tilrettelægge uddannelsen praksisnært, men samtidig klart afgrænser uddannelsens generelle erhvervsrettede sigte i forhold til den aktuelle jobfunktion.
- udarbejde undervisningsmateriale til arbejdsmarkedsuddannelserne, der understøtter, at indhold, tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningen følger hensigten i den handlingsorienterede målformulering (se i øvrigt afsnit 2.1.1 vedr. UUL-puljen).

4.4 Konkurrenceklausulen

Det fremgår af [Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 10 stk. 3](#), at efteruddannelsesudvalgene kun kan ”udvikle nye arbejdsmarkedsuddannelser på områder, hvor private initiativtagere allerede udbyder uddannelsesaktiviteter, hvis væsentlige arbejdsmarkedspolitiske og uddannelsesmæssige hensyn taler for en statslig regulering af det pågældende uddannelsesområde.”

Det er således ikke hensigten, at staten gennem udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser skal overtage private uddannelsesaktiviteter, der gennemføres uden statslige tilskud. [Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 10, stk. 3](#) giver således ministeren mulighed for at bestemme, at et givet privat uddannelsesområde skal være en del af en kompetencebeskrivelse, hvis væsentlige arbejdsmarkedspolitiske og uddannelsesmæssige hensyn taler for en offentlig indholdsmæssig regulering og finansiering af området på trods af, at der allerede eksisterer et helt eller delvist identisk privat udbud. Det kan navnlig være hensyn til kvalitet og omfang af udbuddet og målgruppen samt til en sammenhængende uddannelsesindsats på det pågældende jobområde.

4.4.1 Undersøgelse af uddannelsesstilbud hos private og offentlige udbydere

I forbindelse med ansøgning om godkendelse af en arbejdsmarkedsuddannelse eller et delmål er det således efteruddannelsesudvalgets ansvar at undersøge, om et uddannelsesbehov dækkes af en allerede eksisterende privat eller offentligt udbudt uddannelse. Afsøgningen foregår som regel via internettet, og udvalget skal angive de anvendte søgeord i ansøgningskemaet og beskrive resultatet af undersøgelsen. STUK kan i forbindelse med den administrative sagsbehandling efterfølgende anmode om en uddybende redegørelse.

Når efteruddannelsesudvalget vurderer, om et givet uddannelsesbehov dækkes af en eksisterende privat eller offentlig uddannelse, forudsættes ikke identitet med hensyn til indhold og varighed. Efteruddannelsesudvalget skal foretage en **helhedsvurdering** af uddannelsen med udgangspunkt i følgende:

- indhold
- kvalitet
- varighed (omfang)
- målgruppe

Hvis efteruddannelsesudvalget finder et lignende uddannelsesudbud hos private eller offentlige udbydere, men vurderer, at der ikke er tale om konflikt med den eller de foreslåede arbejdsmarkedsuddannelser eller delmål, skal efteruddannelsesudvalget kunne dokumentere deres afsøgning i tilfælde af en eventuel fremtidig tvist om, hvorvidt AMU-udbuddet er konkurrenceforvridende.

Det samme princip gælder også for optagelse af enkeltfag i en FKB.

4.4.2 Konkurrenceklausulen ved revision af eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser

I forbindelse med revision af en eksisterende arbejdsmarkedsuddannelse vil der som regel ikke være tale om nyudvikling, men om opdatering og ajourføring af eksisterende uddannelser. Udvalget er derfor ikke pålagt de samme restriktioner som ved nyudvikling af en arbejdsmarkedsuddannelse. Hensigten med bestemmelsen er, at staten gennem udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser ikke skal overtage private uddannelsesaktiviteter, men i det tilfælde, hvor det private udbud er kommet til efter, at en arbejdsmarkedsuddannelse er blevet godkendt, vil en revision af arbejdsmarkedsuddannelsen som udgangspunkt ikke påføre det private kursusmarked væsentlig ny konkurrence i lovens forstand.

Den gældende lovgivning giver i udgangspunktet mulighed for, at efteruddannelsesudvalgene kan foretage revision af eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser, selvom der er opstået et privat udbud, efter de pågældende kurser oprindeligt blev godkendt. Det skal dog tilføjes, at i de tilfælde, hvor revisionen af arbejdsmarkedsuddannelserne medfører nyt indhold, kan der opstå en situation, hvor revisionen kan sidestilles med nyudvikling, og her vil udvalget være pålagt de restriktioner, som gælder af Lov om [arbejdsmarkedsuddannelser](#) m.v. § 10, stk. 3.

Afkortning, tilføjelse af delmål og sammenlægning af arbejdsmarkedsuddannelser sidestilles med nyudvikling og kræver derfor en undersøgelse af, om den reviderede uddannelse er i konkurrence med en eksisterende uddannelse.

4.5 Udvikling af prøver

Som led i trepartsaftalen fra 2017 er der indført et generelt krav om, at offentligt udbudte arbejdsmarkedsuddannelser skal afsluttes med en prøve bl.a. for at sikre, at flere på arbejdsmarkedet kan doku-

mentere deres kompetencer og dermed øge muligheden for mobilitet og tilpasning på arbejdsmarkedet. Prøverne skal være centralt stillede af efteruddannelsesudvalgene, som har ansvar for udviklingsarbejdet i samarbejde med relevante myndigheder og AMU-udbydere. Se dog afsnit 5.11.1 om særlige tilfælde, hvor efteruddannelsesudvalgene skal overlade en del af en prøves beskrivelse til AMU-udbydere.

Arbejdsmarkedets parter har, særligt gennem arbejdet i efteruddannelsesudvalgene derudover til opgave at være garanter for, at afprøvningen anerkendes på arbejdsmarkedet inden for de jobområder og jobfunktioner, som arbejdsmarkedsuddannelserne retter sig imod. Det indebærer også, at udvalgene skal sørge for, at AMU-udbydere får den fornødne vejledning til at gennemføre prøverne korrekt.

Fra 1. januar 2019 skal efteruddannelsesudvalgene udvikle prøver til alle nye arbejdsmarkedsuddannelser og delmål til disse. For eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser er der indført krav om at udvikle prøve til alle arbejdsmarkedsuddannelser med aktivitet på mindst 0,5 årselev det seneste kalenderår. Det betyder, at eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser, hvor der hidtil har været en meget begrænset aktivitet, bliver undtaget fra prøvekravet. Såfremt aktiviteten på en arbejdsmarkedsuddannelse senere stiger til 0,5 årselev eller mere i et kalenderår, er efteruddannelsesudvalget forpligtet til at udvikle en prøve til den pågældende uddannelse i løbet af det efterfølgende år.

STUK stiller årligt en aktivitetsoversigt til rådighed, der viser hvilke arbejdsmarkedsuddannelser, der er tale om. Efteruddannelsesudvalgene kan herudover selv vurdere, om de vil udvikle prøver til eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser, der har en aktivitet på under 0,5 årselev.

2019 er et overgangsår, og nye uddannelser, der godkendes i 2019 skal tilknyttes en prøve inden udgangen af 2019. Fra 1. januar 2020 kan nye arbejdsmarkedsuddannelser som udgangspunkt ikke godkendes, uden at der er tilknyttet en prøve til uddannelsen.

4.5.1 Ansøgning om godkendelse af prøver

Efteruddannelsesudvalget ansøger STUK om godkendelse af en prøve. I den forbindelse skal udvalget sørge for at beskrive og vedlægge prøverne i Uddannelsesadministration.dk. På baggrund af denne beskrivelse, behandler STUK udvalgets ansøgning.

Omdrejningspunktet for efteruddannelsesudvalgets prøver er arbejdsmarkedsuddannelsens målformulering eller målpinde for enkeltfag⁵, der er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse, og omfatter de kompetencer, viden og færdigheder, der er krav om, at deltagerne lærer.

I prøven skal der derfor ske afprøvning af, om deltageren har nået målet med arbejdsmarkedsuddannelsen eller enkeltfaget, og dermed om vedkommende har lært dét, der skal læres.

I henhold til AMU-bekendtgørelsen skal efteruddannelsesudvalgets beskrivelse af prøven sikre, at prøven:

⁵ Der skal ikke udvikles prøve på enkeltfag, hvis der allerede er udviklet prøve til enkeltfaget inden for eud, jf. afsnit 4.5.2.

- afspejler uddannelsens indhold
- kan afholdes på en måde, som er tilpasset undervisningens tilrettelæggelse og målgruppen
- tilgodeser hensynet til, at deltageren hverken kommunikerer med andre ud over det tilsigtede eller benytter ikke tilladte hjælpemidler
- fører til individuel bedømmelse ud fra objektive kriterier af, om den enkelte deltager har nået målet med uddannelsen.

Prøverne skal tilpasses den enkelte arbejdsmarkedsuddannelse, så afholdelse af prøven bliver en naturlig del af arbejdsmarkedsuddannelsen og/eller delmålet, og kan gennemføres inden for den normale, centralt fastsatte varighed af arbejdsmarkedsuddannelsen.

Prøverne kan både være praktiske, mundtlige og skriftlige eller en kombination af disse. Efteruddannelsesudvalgene skal afgøre valget af prøveformen for den enkelte arbejdsmarkedsuddannelse, således at der tages højde for forskellige mulige måder at tilrettelægge og afholde undervisningen på og tages hensyn til læsesvage og andre udsatte grupper.

Prøverne skal have et systemneutralt format, så alle AMU-udbydere kan afholde prøverne uden investering i specifikke prøvesystemer, men udvalgene kan understøtte specifikke afviklingsformer/systemer, som dog ikke er obligatoriske at anvende.

Efteruddannelsesudvalgene opfordres til at udarbejde flere varianter af en prøve og f.eks. flere prøvespørgsmål, end der skal anvendes i den enkelte prøve, så det er nemmere for AMU-udbyderne at sikre, at deltagerne ikke på forhånd kender prøveindholdet. Der vil ikke være krav om, at prøveforlæg er ukendt for underviserne, da prøverne vil blive kendte efterhånden.

Læs mere om prøver i kapitel 5 samt i Vejledning – Prøvefanen, der kan hentes på Uddannelsesadministration.dk.

4.5.2 Dispensation for udvikling af prøver

I tillæg til den generelle undtagelsesbestemmelse for at udvikle prøve til arbejdsmarkedsuddannelser med begrænset aktivitet, har efteruddannelsesudvalgene mulighed for at ansøge om, at arbejdsmarkedsuddannelser i særlige tilfælde fritages fra prøvekravet. Ansøgningen skal begrundes.

En sådan ansøgning vil blive imødekommet, hvis meget tungtvejende grunde taler for det. Det gælder især, hvis de relevante arbejdsmarkedsuddannelser har en sådan karakter, at de er uegnede til, at man benytter prøver til at konstatere, om målene er nået, eller hvis forholdet mellem uddannelsens varighed og tidsforbruget ved en eventuel prøve gør det urimeligt at stille krav om en prøve. Endelig gælder de situationer, hvor udviklingen af prøver må forventes at ville være uforholdsmæssigt byrdefuld, hvilket f.eks. kan være tilfældet, hvor der er sikker forventning om en meget lav aktivitet på en ny arbejdsmarkedsuddannelse.

Hvis et efteruddannelsesudvalg undtagelsesvis vurderer, at det ikke vil være hensigtsmæssigt eller forsvarligt at benytte en allerede udviklet prøve, f.eks. når en prøves indhold ikke længere afspejler relevante forhold på arbejdsmarkedet, vil udvalget også kunne ansøge om en dispensation. Dispensationen vil kunne gives til, at uddannelsen kan afholdes uden prøve i en periode, f.eks. indtil en ny prøve er udviklet.

Efteruddannelsesudvalgene skal som udgangspunkt også udvikle prøver til certifikatuddannelser. Der skal dog ikke udvikles prøver til certifikatuddannelser, hvis prøveafholdelsen er reguleret af den pågældende kompetente myndighed, organisation eller lignende.

Der skal heller ikke udvikles prøver til enkeltfag optaget i en FKB, hvis prøveafholdelse er reguleret af uddannelsesordningen på eud.

Det bemærkes, at ansøgningen om en ny arbejdsmarkedsuddannelse også skal vedlægges en begrundet ansøgning, hvis udvalget ønsker dispensation fra udvikling af prøve.

4.6 Indplacering af arbejdsmarkedsuddannelse i takstsystem

I forbindelse med udvikling af en arbejdsmarkedsuddannelse, skal efteruddannelsesudvalget overveje, hvilket taxameter er relevant i forhold til den pågældende uddannelse, og skal i ansøgningsskemaet angive forslag til en konkret indplacering i takstsystemet.

Det dominerende princip i økonomistyringen af arbejdsmarkedsuddannelserne er, at taksterne er politisk fastsat ud fra en landsdækkende udgiftspolitisk prioritering. Taksterne er dermed ikke kun omkostningsnære, men bygger på et princip om ”gynger og karruseller”. På grund af de meget store forskelle i krav til udstyr mv. for de enkelte arbejdsmarkedsuddannelser er takstsystemet dog bygget således op, at der er mulighed for til en vis grad at tage højde for forskellene ved tildelingen af taksten.

Overordnet opereres med tre taxametre:

- Undervisningstaxameter til finansiering af de direkte udgifter forbundet med undervisningens gennemførelse (lærertilslutning, udstyr, materialer mv.)
- Fællesudgiftstaxameter til finansiering af udgifter til administration, rengøring, energi, afgifter mv.
- Bygningstaxameter til finansiering af udgifter til bygninger, husleje, afdrag på realkreditlån, bygningsvedligeholdelse, investeringer mv.

Alle takster kan findes i Finansloven og i takstkataloget, som kan hentes på uvm.dk. Taksterne justeres årligt på baggrund af den generelle pris- og lønudvikling i samfundet samt i forhold til eventuelle politiske aftaler indgået i forbindelse med finanslovsaftalen.

Taksten for den enkelte arbejdsmarkedsuddannelse/enkeltfag i en FKB følger som hovedregel familiegruppen. Det kan dog i helt særlige velbegrundede tilfælde være nødvendigt at foretage en indplacering af en arbejdsmarkedsuddannelse i en anden familiegruppe end der, hvor uddannelsesområdet normalt henhører. Dette vil alene være muligt i ganske få tilfælde.

4.6.1 Undervisningstaxameter

Arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i FKB'er indplaceres i forskellige kategorier, benævnt **familiegrupper**. Der er ca. 50 familiegrupper. Antallet af familiegrupper kan variere fra år til år. Familiegrupperne er oprettet med udgangspunkt i en indholdsdefineret af arbejdsområder (f.eks. frisørområdet, buskørsel, mindre håndværk, gartneri, tryk- og billedbehandling, m.v.).

Familiegrupperne er knyttet op til takstgruppstrukturen. I praksis betyder det, at efteruddannelsesudvalget ved valget af familiegruppe også vælger takstgruppe. Der er 12 takstgrupper. Flere familiegrupper kan være tilknyttet samme undervisningstaxameter/takstgruppe, men den enkelte familiegruppe kan kun være tilknyttet et undervisningstaxameter/takstgruppe. Sammenhængen mellem familiegrupper og takstgrupper fremgår af oversigten ”Takstfamilier” i Uddannelsesadministration.dk.

Efteruddannelsesudvalgets valg af familiegruppe/undervisningstakst er toledet:

Først skal efteruddannelsesudvalget vurdere arbejdsmarkedsuddannelsens faglige indhold – hvilket jobområde er der tale om. Ud fra dette findes den tilhørende familiegruppe. En arbejdsmarkedsuddannelse som for eksempel 45257 *Anlæggelse og pleje af greens* tilhører således familiegruppe 14 Gartneri, og en arbejdsmarkedsuddannelse som for eksempel nr. 45396 *Anvendelse af epoxykompositter* tilhører familiegruppe 31 Plastområdet.

Dernæst skal efteruddannelsesudvalget tage stilling til arbejdsmarkedsuddannelsens omkostninger og vurdere, om disse kan rummes inden for den udpegede familiegruppe – og hermed dennes tilhørende takst. Udgangspunktet er, at arbejdsmarkedsuddannelsen altid placeres i familiegruppen. Men der kan også være arbejdsmarkedsuddannelser inden for samme uddannelsesområde, der nødvendigvis må placeres i en lavere familiegruppe i tilfælde af, at den pågældende arbejdsmarkedsuddannelse er af ren teoretisk karakter. Eksempelvis er 44648 *El-introduktion for maskinreparatører, el-lære* indplaceret i familiegruppe 41 Teori med øvelser, da den alene foregår i et teoretisk miljø uden brug af det udstyr, der ellers er nødvendigt for uddannelsesområdet. Andre uddannelsesmål inden for det samme uddannelsesområde vil normalt blive indplaceret i familiegruppe 24 Maskinbetjening, mindre maskiner/CAD/CAM/CNC/maskiner. Arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag i FKB'er, som er rene it-uddannelser, det vil sige, at det eneste udstyr, der bruges, er pc'er, indplaceres altid i familiegruppen ”Teori” (med øvelser inkl. vedr. lovgivningsregler) og med BYFÆ-nummer 3274 It- og elektroniktologi. Dette er aftalt for at sikre, at rene it-uddannelser har samme takst uanset, hvilken FKB de er udviklet i forhold til.

Hvis efteruddannelsesudvalget vurderer, at arbejdsmarkedsuddannelsen tilhører en anden familiegruppe, skal udvalget begrunde dette i forbindelse med ansøgningen om indplacering i en anden familie-

gruppe. Det er dog ikke ensbetydende med, at ministeriet kan efterkomme efteruddannelsesudvalgets ønske i forhold til den enkelte arbejdsmarkedsuddannelse.

Ministeriet foretager med mellemrum et taksteftersyn, hvor udgifterne inden for familiegupperne måles op mod taksterne og den samlede ramme, og på denne baggrund vurderer ministeriet om familiegupper eller takster eventuelt skal ændres.

Der vil dog herudover i helt særlige tilfælde kunne ske en flytning af en familiegroupe til en anden takstgruppe, eller en arbejdsmarkedsuddannelse kan flyttes til en anden familiegroupe, hvis særlige omstændigheder taler herfor. Indplacering af en arbejdsmarkedsuddannelse i en højere familiegroupe kan i særlige tilfælde efterkommes på godkendelsestidspunktet, men det bør dog primært ske ved et finansårsskift. Flytning af familiegroupe til en anden takstgruppe kan kun ske ved finansårsskift af finanslovs-tekniske årsager.

4.6.2 Bygnings- og fællesudgiftstaxameter

Ved valg af bygnings- og fællesudgiftstaxameter (**BYFÆ**) vurderer efteruddannelsesudvalget **først** arbejdsmarkedsuddannelsens faglige indhold. **Dernæst** skal efteruddannelsesudvalget tage stilling til arbejdsmarkedsuddannelsens omkostninger og vurdere, om disse kan rummes inden for de givne bygnings- og fællesudgiftstaxametre.

Bygnings- og fællesudgiftstaxametrene er takstindplaceret på grundlag af en kvadratmeternorm efter tilsvarende principper for andre uddannelsesområder (aktuelt erhvervsuddannelserne). Den enkelte kvadratmeter er i tilskudsmæssig sammenhæng udtryk for et nødvendigt arealbehov i forbindelse med gennemførelse af en arbejdsmarkedsuddannelse. Gennemførelse af et slagteruddannelsesforløb kræver slagterifaciliteter, som er mere omfattende areal- og udstyrmæssigt og derved dyrere end for eksempel kontorfaciliteter, hvorfor kvadratmeternormen for slagteriuddannelser er højere end kvadratmeternormen for uddannelser på kontorområdet. Vurderingen skal ses i sammenhæng med, hvilke lokaler der anvendes, og hvor meget rengøring der skal til efterfølgende. Begge er udgifter, der indgår i disse taxametre. Det kan i særlige tilfælde være relevant at anvende BYFÆ 6666 Særtakst teori, hvor det pågældende uddannelsesmål er af teoretisk karakter, og der ikke inden for det pågældende fagområde er et BYFÆ til afholdelse af uddannelsen i teorilokale.

Bygningstaxameteret ydes til udgifter til bygninger, husleje, afdrag på realkreditlån, bygningsvedligeholdelse og investering m.v. Der er p.t. 11 forskellige kvadratmeternormer på bygningsområdet og herved 13 forskellige bygningstaxametre.

Fællesudgiftstaxameteret ydes til de udgifter, der er fælles for skolen, og som ikke hensigtsmæssigt kan fordeles på de enkelte uddannelser. Det drejer sig bl.a. om udgifter til administration, rengøring, energi, afgifter m.v. Der er p.t. 8 forskellige kvadratmeternormer på fællesudgiftsområdet og herved 8 forskellige fællesudgiftstaxametre.

Hvilke kvadratmeternormer, der skal være gældende for takstindplaceringen af en ny arbejdsmarkedsuddannelse på bygnings- og fællesudgiftsområdet, angives ved brug af et såkaldt BYFÆ-nummer, som tilknytter de gældende bygnings- og fællesudgiftstaxametre til uddannelsens takstindplacering. BYFÆ-numrene består af mulige kombinationer af de 13 bygnings- og 8 fællesudgiftstaxametre.

Sammenhængen mellem bygningstaxametre og fællesudgiftstaxametre fremgår af oversigten ”BYFÆ” i Uddannelsesadministration.dk

4.6.3 Fastsættelse af deltagerbetaling

Efteruddannelsesudvalget udfylder i ansøgningskemaet også forslag om indplacering af arbejdsmarkedsuddannelsen eller enkeltfaget i en FKB i en såkaldt **EVE-gruppe**.

EVE-gruppen afgør, om der er deltagerbetaling på uddannelsen og deltagerbetalingens størrelse i forhold til de satser, der fastsættes på de årlige finanslove. For AMU findes følgende EVE-grupper: It-fag, Almene- og sprogfag, Organisatoriske fag, Teknisk-faglige og merkantile fag samt SOSU og pædagogiske fag. EVE-grupperne fremgår af finansloven. I langt de fleste tilfælde vil uddannelserne kunne indplaceres i EVE-gruppe 5, Teknisk fagligt merkantile fag, da uddannelserne ofte er fagspecifikke og kun kan tages inden for et specielt fagområde.

Uddannelserne i fælleskataloget placeres også i en af EVE-grupperne. Uddannelser, der udbydes på tværs af et fagområde, vil sædvanligvis skulle kategoriseres i enten It-fag, Almene- og sprogfag eller Organisatoriske fag, og skal derfor knyttes til en af de her nævnte EVE-grupper.

4.7 Udvikling af certifikatuddannelser

En række jobfunktioner forudsætter ifølge en lov, bekendtgørelse eller en brancheaftale, at udøveren har et certifikat, som dokumenterer, at han/hun har gennemgået en bestemt uddannelse og eventuelt har bestået en afsluttende prøve. Begrebet ”certifikatuddannelse” er samlebetegnelsen for sådanne uddannelser, som består af henholdsvis *myndighedscertifikater* og *branchecertifikater*.

Myndighedscertifikater

Der er tale om et myndighedscertifikat, når den pågældende uddannelse er udviklet på baggrund af et ønske fra anden myndighed om en sådan og er funderet i en bekendtgørelse eller lignende. Eksempler herpå kan være arbejde med epoxy, gaffeltruck og kran.

Branchecertifikater

Der er tale om et branchecertifikat, når uddannelsen udviklet på baggrund af en bindende aftale i den pågældende branche om, at gennemførelse af uddannelsen er en forudsætning for udøvelse af jobfunktionen inden for erhvervet. Størstedelen branchecertifikaterne i AMU-regi, bygger på standardiseringsanvisninger fra ”Dansk Standard”.

STUK kan afslå branchecertifikatstatus, såfremt det ikke kan godtgøres, at gennemførelse af uddannelsen efter kutyme i branchen er en forudsætning for at kunne udøve specifikke jobfunktioner.

For begge typer af certifikatuddannelser gælder, at en eller flere arbejdsmarkedsuddannelser kan danne grundlag for udstedelse af certifikat. I en række tilfælde gælder et arbejdsmarkedsuddannelsesbevis som certifikat. Udstedelse af certifikater må ikke give skolerne væsentlige merudgifter.

Regler om udstedelse af certifikat for uddannelser med myndighedskrav er fastsat i

- [§ 12 stk. 2 i Lov om arbejdsmarkedsuddannelser nr. 813 af 21. juni 2018](#)
- [§ 22 i Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. nr. 1795 af 27. december 2018](#)

Nye certifikatuddannelser kan potentielt medføre betydelige udgifter på EVE-rammen, og i henhold til det udvidede totalrammepincip vil det derfor være nødvendigt at overveje, hvorvidt der skal stilles krav om finansiering af uddannelsen til den certifikatudstedende myndighed. STUK foretager en vurdering af, om den pågældende certifikatuddannelses krav til udstyr og lærer kvalifikationer kan opfyldes af uddannelsesinstitutioner, som normalt gennemfører arbejdsmarkedsuddannelser. På den baggrund skal efteruddannelsesudvalget inden en eventuel udvikling af certifikatuddannelse orientere udvalgets områdekonsulent om det forventede antal deltagere, uddannelsesvarighed og takst, eventuelle meromkostninger til særligt udstyr samt yderligere lærer kvalifikationer med henblik på STUK's vurdering af, hvorvidt der skal rejses en budgetsag. Når det finansieringsmæssige grundlag er på plads, udvikler efteruddannelsesudvalget, eventuelt med inddragelse af den ansvarlige myndighed, uddannelsen på baggrund af myndighedens krav til udøvelsen af den pågældende jobfunktion.

Godkendelse af certifikatuddannelser bygger på en proces, hvor STUK i samarbejde med efteruddannelsesudvalget vurderer om den nye uddannelse, myndigheden ønsker udviklet, kan rummes inden for AMU's økonomiske rammer. I vurderingen indgår blandt andet følgende opmærksomhedspunkter:

- Uddannelsen skal rette sig mod AMU's målgruppe.
- Uddannelsen skal beskrives efter beskrivelsessystemets krav. Myndigheden eller branchen fastsætter de krav, der skal være opfyldt for, at der kan udstedes certifikat. Efteruddannelsesudvalget beskriver uddannelsesmålet inden for beskrivelsessystemets rammer. I forbindelse med ansøgning om godkendelse af nye arbejdsmarkedsuddannelser med certifikat skal efteruddannelsesudvalgene indtaste en række særlige oplysninger i Uddannelsesadministration.dk, herunder henvisning til de relevante bestemmelser i lov, bekendtgørelse el.lign.
- Økonomisk vurdering, herunder antal årselever, takstgruppe m.m. Se i øvrigt kapitel 4.6 Indplacering af arbejdsmarkedsuddannelse i takstsystem.

Ved opdeling af en certifikatuddannelse i delmål skal efteruddannelsesudvalget indhente en udtalelse fra den relevante myndighed eller organisation f. AMU-bekendtgørelse § 22, stk. 1 og 2.

4.8 Udvikling af uddannelser til Fælleskataloget

Efteruddannelsesudvalgene og STUK kan, jf. § 6 i Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., udvikle arbejdsmarkedsuddannelse der retter sig mod erhvervelse af generelle og tværgående kompetencer. Ved generelle, tværgående kompetencer forstås arbejdsmarkedsuddannelser, der ikke tager udgangspunkt i en jobfunktion inden for et konkret jobområde, men i ufaglært og faglært arbejdsmarked generelt, og som af et efteruddannelsesudvalg eller Undervisningsministeriet vurderes til at være relevant at anvende indenfor flere eller alle jobområder.

Arbejdsmarkedsuddannelser, der retter sig mod generelle og tværgående kompetencer, udvikles af et efteruddannelsesudvalg eller STUK. Disse uddannelser administreres i fælleskataloget. De arbejdsmarkedsuddannelser, der er behov for at kunne anvende på alle AMU's jobområder, f.eks. de særlige arbejdsmarkedsuddannelser til flygtninge og indvandrere, er samlet i det obligatoriske fælleskatalog og er tilknyttet alle fælles kompetencebeskrivelser. Øvrige tværgående arbejdsmarkedsuddannelser er samlet i det frivillige fælleskatalog.

Efteruddannelsesudvalgene skal orientere STUK om den ønskede udvikling af arbejdsmarkedsuddannelse med generelle, tværgående mål, og ved udviklingen skal der koordineres med samtlige efteruddannelsesudvalg. Det efteruddannelsesudvalg, der udvikler arbejdsmarkedsuddannelsen til Fælleskataloget, fremstår som udviklingsansvarligt efteruddannelsesudvalg for uddannelsen.

Fælleskatalogerne er ikke FKB'er, men en administrativ samling af arbejdsmarkedsuddannelser og ingen uddannelsesinstitution kan derfor blive godkendt til at udbyde fælleskatalogerne. Fælleskataloget fungerer teknisk som en moder-FKB for de tværgående arbejdsmarkedsuddannelser. Det betyder, at uddannelser, der er udviklet med Fælleskataloget som moder-FKB, skal tilkobles en FKB, inden de kan udbydes. Hvis der opstår behov på et jobområde for kompetencerne i en arbejdsmarkedsuddannelse i det frivillige fælleskatalog, kan udvalget ansøge om at få tilknyttet arbejdsmarkedsuddannelsen til den fælles kompetencebeskrivelse for jobområdet. Det er efteruddannelsesudvalgene, der søger om tilkobling af arbejdsmarkedsuddannelser fra det frivillige Fælleskatalog til de FKB'er, hvor de er udviklingsansvarlige.

Uddannelserne beskrives i Uddannelsesadministration.dk som de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser.

En række uddannelser i den obligatoriske del af Fælleskataloget er udviklet på ministeriets initiativ og/eller i samarbejde mellem STUK og efteruddannelsesudvalgene. I forbindelse hermed aftales, hvor udviklingsansvaret for de pågældende arbejdsmarkedsuddannelser placeres. Uddannelser, der har STUK som udviklingsansvarlig, markeres med "AP" som "Efteruddannelsesudvalgskode" i Uddannelsesadministration.dk.

De arbejdsmarkedsuddannelser, der er behov for at kunne anvende på alle AMU's jobområder, f.eks. de særlige arbejdsmarkedsuddannelser til flygtninge og indvandrere, er samlet i det obligatoriske fælleskatalog og er tilknyttet alle fælles kompetencebeskrivelser. Samtlige AMU-udbydere kan udbyde arbejdsmarkedsuddannelserne fra det obligatoriske fælleskatalog (FKB 2270).

Arbejdsmarkedsuddannelserne i det obligatoriske fælleskatalog tilkobles af STUK til samtlige FKB'er. Efteruddannelsesudvalgene skal således ikke søge om godkendelse af tilkobling af de relevante arbejdsmarkedsuddannelser.

4.8.2 Fremmedsprog i AMU

Det obligatoriske fælleskatalog omfatter blandt andet arbejdsmarkedsuddannelser i jobrelateret fremmedsprog.

Fremmedsprog i AMU udvikles og gennemføres på to niveauer i forhold til, hvad den konkrete jobfunktion kræver:

- Et niveau, der kræver basale eller rutineprægede kommunikative fremmedsprogskompetencer i jobfunktionen: arbejdsmarkedsuddannelsen 44979 Jobrelateret fremmedsprog med basalt ordforråd.
- Et niveau, der kræver mere avancerede eller komplicerede kommunikative kompetencer i fremmedsproget: arbejdsmarkedsuddannelsen 44978 Jobrelateret fremmedsprog med nuanceret ordforråd.

De to nævnte arbejdsmarkedsuddannelser kan p.t. gennemføres i fremmedsprogene engelsk, tysk, fransk, spansk, italiensk og svensk

Der kan ikke godkendes fremmedsprogsuddannelser i AMU ud over disse to niveauer, idet fremmedsprogfærdigheder ud over disse niveauer ikke vurderes at være en AMU-opgave.

Fremmedsprog i AMU bygger på den forudsætning, at der hos deltagerne eksisterer et fundament af grundlæggende, almene fremmedsprogsfærdigheder, og det er uden for AMU's opgave at sikre, at sådanne grundlæggende, almene fremmedsprogsfærdigheder er til stede hos målgruppen.

4.8.3 Arbejdsmarkedsuddannelser for tosprogede

For at styrke tosprogedes brug og udbytte af AMU, er der udviklet en række særlige tilbud til tosprogede. Målgruppen for de særlige tilbud defineres som personer, der ikke har dansk som modersmål, og som har behov for undervisning, der tager højde for de dansksproglige forudsætninger, for at kunne få et tilstrækkeligt udbytte af undervisningen.

For tosprogede, der har særlige uddannelsesbehov, er der udviklet arbejdsmarkedsuddannelser målrettet:

- Behov for supplerende undervisning i dansk som andetsprog,
- Introducerende uddannelse til et brancheområde
- Uddannelser, der inden for et specifikt fagligt område har et særligt indhold, der er relevant for tosprogede.

Arbejdsmarkedsuddannelser for tosprogede beskrives, koordineres og indtastes i Uddannelsesadministration.dk og optages i FKB'er som de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser. Ordet "tosprogede" eller forkortelsen "F/I" (forkortelse for flygtninge og indvandrere) indgår i titlen.

For uddannelser, som er udviklet til tosprogede, er det en vejledende maksimal varighed, der fastsættes jf. [Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 26](#). En arbejdsmarkedsuddannelse for tosprogede kan afkortes, hvis det skønnes, at målgruppen kan nå målet på kortere tid end den vejledende maksimale varighed.

Efteruddannelsesudvalgene kan udvikle arbejdsmarkedsuddannelser for tosprogede målrettet efteruddannelsesudvalgets jobområder. Det kan for eksempel være hensigtsmæssigt, hvis erfaringen viser, at tosprogede har brug for særligt indhold eller mere tid. Pt. eksisterer f.eks. arbejdsmarkedsuddannelsen 45902 Almen fødevarerhygiejne for F/I.

Det initiativtagende efteruddannelsesudvalg har udviklingsansvaret for arbejdsmarkedsuddannelser for tosprogede udviklet med baggrund i et jobområde/en jobfunktion.

STUK har udviklingsansvaret for arbejdsmarkedsuddannelserne i dansk som andetsprog og for en række branche- og erhvervsintroducerende arbejdsmarkedsuddannelser for målgruppen. Formålet med disse uddannelser er at give tosprogede forudsætninger for at fungere på arbejdsmarkedet og at understøtte dem i at kunne få det fulde udbytte af den faglige undervisning. Arbejdsmarkedsuddannelserne i dansk som andetsprog optages i FKB 2270 Obligatorisk fælleskatalog, som udbydes af samtlige AMU-udbydere.

Formålet er at give uddannelsesinstitutionerne mulighed for at gennemføre særlige forløb for tosprogede, der kombinerer faglig undervisning med dansk som andetsprog inden for de jobområder, institutionen er godkendt til.

Aktiviteten "Praktik for tosprogede" er ikke en arbejdsmarkedsuddannelse, men optages af samme årsag i FKB 2270 Obligatorisk fælleskatalog.

4.8.4 Faglig læsning, skrivning, regning og matematik

Det obligatoriske fælleskatalog omfatter fire uddannelser, der retter sig mod deltagere i AMU med utilstrækkelige læse-, skrive- og regnefærdigheder.

Uddannelsernes primære formål er at styrke udbyttet af de faglige arbejdsmarkedsuddannelser ved at understøtte deltageren i læsning/skrivning af tekster eller løsning af regne-/matematikopgaver, der indgår i den eller de faglige arbejdsmarkedsuddannelser, som disse kurser kombineres med.

Deltageren skal ikke nå et bestemt niveau, men vil alene opnå færdigheder i forhold til at læse/skrive konkrete tekster eller løse konkrete regne-/matematikopgaver, som knytter sig til den branche, deltageren kommer fra, eller som indgår i den faglige arbejdsmarkedsuddannelse, som deltageren skal deltage i.

Hvis deltagere i AMU ønsker og har behov for en mere generel forbedring af deres læse-, skrive- og regnefærdigheder bør de vejledes til andre undervisningstilbud til voksne, f.eks. FVU og avu.

4.9 Udvælgelse af enkeltfag til optagelse i FKB

Hvis et uddannelsesbehov dækkes af et enkeltfag, må der ikke udvikles en arbejdsmarkedsuddannelse til at dække samme behov. I stedet kan efteruddannelsesudvalget søge om, at enkeltfaget optages i FKB'en. Ansøgning om tilkobling til en FKB skal begrundes både i FKB'ens indhold og i indholdet i mindst én TAK.

Enkeltfag er fag i en erhvervsrettet uddannelse, f.eks. et fag i erhvervsuddannelserne, der udbydes enkeltstående som voksen- og efteruddannelse efter lov om åben uddannelse. Det fremgår af [§ 2 stk. 4 i Bekendtgørelse af lov om åben uddannelse](#) (erhvervsrettet voksenuddannelse), at et enkeltfag er ”en fagligt afgrænset del af en uddannelse, hvortil der er knyttet en prøve, eksamen eller selvstændig bedømmelse i øvrigt.”

Følgende fag i erhvervsuddannelserne kan optages som enkeltfag i FKB:

- Områdefag
- Bundne specialefag
- Valgfri specialefag (dog ikke arbejdsmarkedsuddannelser, der er optaget i en erhvervsuddannelse som valgfri specialefag).

I forbindelse med tilkobling af enkeltfag til en FKB gælder de samme principper med hensyn til afsøgning af, om uddannelsesbehovet dækkes af en allerede eksisterende privat eller offentligt udbudt uddannelse, jf. afsnit 4.4.2 om konkurrenceklausulen.

Enkeltfaget bevarer den kode og målbeskrivelse, som faget har i erhvervsuddannelsen. Enkeltfags mål, varighed og bedømmelse følger også bestemmelserne i den erhvervsrettede uddannelse, som faget er en del af. Der udstedes AMU-bevis.

Se endvidere afsnit 5.6.1 om indplacering i Den danske Kvalifikationsramme for Livslang Læring i forbindelse med tilkobling af enkeltfag til FKB.

4.9.1 Ansvar for enkeltfag tilkoblet FKB

Efteruddannelsesudvalget skal ansøge STUK om tilkobling af enkeltfag (se også afsnit 3.1.5).

Det efteruddannelsesudvalg, der første gang tilkobler et enkeltfag til en FKB, fungerer som udviklingsansvarligt efteruddannelsesudvalg. Dette er alene teknisk begrundet. Det faglige udvalg har fortsat udviklingsansvaret.

Den FKB, enkeltfaget tilkobles første gang, fungerer på samme måde teknisk set som moder-FKB i uddannelsesadministration.dk.

Ved godkendelse af den første tilkobling oprettes en takst til enkeltfaget efter samme retningslinjer som taksterne for arbejdsmarkedsuddannelserne.

4.9.2 Nedlæggelse af arbejdsmarkedsuddannelser der er identiske med enkeltfag

Efteruddannelsesudvalget har desuden ansvar for at vurdere, om der er identitet mellem en arbejdsmarkedsuddannelse og et enkeltfag. Uddannelsernes mål og eventuelle delmål kan ikke være identiske med enkeltfags mål. Efteruddannelsesudvalget skal nedlægge arbejdsmarkedsuddannelser, der er identiske med enkeltfag, og derefter tilkoble enkeltfaget.

”Identitet” mellem en arbejdsmarkedsuddannelse og et enkeltfag forstås ved, at der både er identiske mål (indhold) og identisk varighed. Forskelle i formuleringer og beskrivelsesmetodik er ikke nødvendigvis udtryk for manglende identitet.

4.10 Viskvalitet.dk

STUK udvikler og vedligeholder de fælles kvalitetssikringsredskaber, Viskvalitet.dk, i samarbejde med efteruddannelsesudvalg og uddannelsesinstitutioner. I Viskvalitet.dk gennemfører AMU-kursister evalueringer af kursusaktiviteten. Efteruddannelsesudvalgene skal anvende Viskvalitet.dk som led i sikringen af, at arbejdsmarkedsuddannelserne er relevante for virksomhederne og deltagerne.

Som udgangspunkt baserer kvalitetssikringen sig på de fælles spørgsmål i Viskvalitet.dk. Efteruddannelsesudvalgene har dog mulighed for at formulere spørgsmål til et specifikt AMU-kursus eller på tværs af flere AMU-kurser i Viskvalitet.dk. Det kan f.eks. være relevant i udviklingssammenhæng at stille nogle målrettede spørgsmål til deltagerne i en periode. Det er dog vigtigt, at de ekstra spørgsmål kun er tilføjet, så længe udvalget anvender dem som led i den pågældende udviklingsopgave.

I forbindelse med formulering af evalueringsspørgsmål er det vigtigt at være bevidst om betydningen af spørgsmålskonstruktionen. Der er inspiration og vejledning til at udarbejde evalueringsspørgsmål i [kvik-guiden](#) til Viskvalitet.dk. Afsnittet er henvendt til institutionerne, men metoderne til udarbejdelse af spørgsmål mv. er de samme. Læs mere på [Viskvalitet.dk](#).

5. Beskrivelse af arbejdsmarkedsuddannelser og delmål i Uddannelsesadministration.dk

Arbejdsmarkedsuddannelsen indtastes i Uddannelsesadministration.dk og danner sammen med ansøgningskema grundlag for STUK's sagsbehandling i forbindelse med godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelsen, herunder godkendelse af en takst til uddannelsen og uddannelsens tilkobling til FKB'er, som skal danne grundlaget for udbuddet af arbejdsmarkedsuddannelsen.

Indtastningen i Uddannelsesadministration.dk er ligeledes grundlaget for uddannelsesinstitutionernes indberetninger til STUK om afholdt aktivitet og udskrivelse af uddannelsesbevis. Endvidere er indtastningen grundlaget for uddannelsens oprettelse i Uddannelsesguiden.dk og EfterUddannelse.dk og i de studieadministrative systemer.

Det følgende kapitel gennemgår de overordnede krav til og indhold af de enkelte beskrivelsesdele (faneblade) i Uddannelsesadministration.dk. Der henvises i øvrigt til kapitel 4, hvor de overordnede juridiske rammer og vilkår for udviklingen af en arbejdsmarkedsuddannelse står beskrevet, samt "Vejledning om administration af arbejdsmarkedsuddannelser i FKB" på Uddannelsesadministration.dk, der indeholder en nærmere beskrivelse af processen for indtastning i systemet.

Arbejdsmarkedsuddannelser beskrives i følgende elementer, der optræder på adskilte faneblade i Uddannelsesadministration.dk:

- Titel og status
- Målformulering m.m.
- Relationer
- Tilkoblet FKB
- UG-Tekst
- DKLL
- Bevistekster
- Takstindplacering
- Udbudsgodkendelser
- Certifikat m.m.
- Prøver
- Delmål

De følgende afsnit vil gennemgå hver enkelt beskrivelsesdel.

5.1 Titel og status

Den enkelte arbejdsmarkedsuddannelse identificeres ved en kode og en titel.

Når efteruddannelsesudvalget starter indtastningen i Uddannelsesadministration.dk genereres en unik kode, som følger arbejdsmarkedsuddannelsen i alle de fælles FKB'er, som den tilkobles. Koden er den

endelige identifikation af den pågældende uddannelse, for eksempel i forhold til uddannelsesinstitutionernes udbud og indberetning af aktivitet.

Titlen afgrænser indholdet i uddannelsen og skal beskrive, i hvilken sammenhæng uddannelsens jobfunktioner anvendes (eventuelt et udsnit af et jobområde eller en jobfunktion og den metode, det udstyr eller materialer der anvendes i jobfunktionen). Afgrænsningen er særlig vigtig på områder, hvor det kan være vanskeligt at skelne AMU-målgruppens jobfunktion fra andre medarbejdergrupper. Titlen er også virksomheders og medarbejderes indgang, når de skal finde en relevant arbejdsmarkedsuddannelse. Endvidere skal uddannelsesinstitutionerne kunne bruge titlen i deres markedsføring af uddannelserne. Derfor skal titlen - i kombination med målbeskrivelsens tydeligt kunne udpege den målgruppe, uddannelsen er udviklet for.

Præcise titler er særligt vigtige på it-området og på det generelle og tværgående område, fordi uddannelserne her knytter sig til flere jobområder, og der derfor er et særligt behov for at afgrænse indholdet i forhold til målgruppens jobfunktioner.

Arbejdsmarkedsuddannelser, der er udviklet til tosprogede, markeres ved at ordet ”tosprogede” eller forkortelsen ”F/I” (flygtninge og indvandrere) indgår i titlen.

Titlen på en arbejdsmarkedsuddannelse kan højst være på 50 tegn. Ud over titlen skal arbejdsmarkedsuddannelsen have en kort titel på højst 15 tegn til brug for overførsel af data i undervisningsministeriets interne datasystemer.

Når efteruddannelsesudvalget har gennemført indtastningen af samtlige relevante faneblade, og STUK har behandlet og godkendt arbejdsmarkedsuddannelsen, er uddannelsen klar til at blive udbudt hos uddannelsesinstitutionerne og vil fremgå af rapporterne fra Uddannelsesadministration.dk.

5.1.1 Niveaumarkører i arbejdsmarkedsuddannelser

Titlen kan angive et niveau i arbejdsmarkedsuddannelserne. Såfremt der anvendes niveaumarkør i titler i AMU, skal der anvendes nummerangivelse som niveaumarkør: 1, 2, 3.

Titlen kan angive et niveau, som det vil være hensigtsmæssigt, at kursisten har inden uddannelsens start. Angivelse af niveau i titlen må dog ikke fungere på en sådan måde, at en arbejdsmarkedsuddannelse forudsætter deltagelse i en anden arbejdsmarkedsuddannelse. Hver uddannelse skal ses som en afsluttet helhed, men det kan forudsættes, at det til uddannelserne sikres, at kursisterne der optages til niveau 2 inden kursusstart har kompetencer svarende til niveau 1.

Eksempel:

48814 *Grundlæggende brød, kager, desserter i køkkenet 1*

48815 *Grundlæggende brød, kager, desserter i køkkenet 2*

Niveauangivelse i titlen kan endvidere understøttes af en mere præcis beskrivelse af målgruppen.

Eksempel: *Det anbefales, at deltageren har kvalifikationer, der svarer til niveau 1 eller tilsvarende kvalifikationer*

Der kan også anvendes markøren ”ajourføring” i titlen. Markøren ”ajourføring” anvendes som udgangspunkt i følgende to situationer i AMU:

- Ved ajourføring af certifikater.
- Ajourføring i forhold til den nyeste viden, teknologi, lovgivning, metodik mv. inden for et fagområde. Det forudsættes, at deltagerne i forvejen har kompetencer på et niveau, hvor det er relevant at tale om ajourføring. Ajourføring anvendes uafhængigt af niveaumarkørerne 1, 2, og 3. Ajourføring angiver dermed ikke et ekstra niveau ovenpå 1, 2, 3.

Ajourføringskurser har som regel kort varighed.

Eksempel: 44541 *Kloakering, ajourføring for kloakmestre (1 dag)*

5.1.2 Normeret varighed

Efteruddannelsesudvalget angiver den varighed, som udvalget vurderer, er nødvendig, for at kursister fra udviklingsmålgruppen i det relevante jobområde kan nå målet for kompetenceudviklingen. Det vil sige, at varigheden skal afspejle uddannelsens sværhedsgrad og kompleksitet.

Varigheden angives i hele eller halve dage. En dags normeret varighed svarer til en undervisningsdag på 7,4 klokke timer inklusiv pauser. Hvis der er tilknyttet en prøve til uddannelsen, skal både undervisningen og prøven gennemføres inden for den normerede varighed.

Uddannelsesinstitutionen kan afkorte varigheden individuelt for kursist eller kollektivt for et hold på baggrund af forudgående forudsætninger. Ved kollektiv afkortning er det en betingelse, at der er knyttet en prøve til uddannelsen.

5.1.3 Type af uddannelse

Hvis arbejdsmarkedsuddannelsen kan føre til udstedelse af **certifikater**, skal der ske en afkrydsning i den respektive rubrik for certifikat. Derudover kan der afkrydses, hvis målet indgår i en kontraktuddannelse, er et adgangsmål, giver merit til eud eller om målet ønskes på arkiv.

Hvis uddannelsesmålet skal i FKB 2735 Fælleskataloget eller FKB 2270 Obligatorisk Fælleskatalog, skal der afkrydses i Fælleskatalog.

5.2 Målformulering mm.

Den handlingsorienterede målformulering tager afsæt i beskrivelsen af et jobområde og beskrivelsen af kompetencerne i en konkret TAK i en FKB.

Den handlingsorienterede målformulering beskrives i et letforståeligt og sammenhængende sprog og kan med fordel inddeles i flere afsnit. Dette vil i mange tilfælde kunne ske med punkttopstilling, som også vil kunne lette læsbarheden eller i korte sætninger, uden for mange fremmedord og lange ord, således at AMU-målgruppen let kan finde den relevante arbejdsmarkedsuddannelse, der matcher behovet for kompetenceudvikling. Ved punkttopstilling er det vigtigt, at den jobfunktion, der skal kompetenceudvikles til, fremstår som en helhed.

Den handlingsorienterede målformulering skal være en kort beskrivelse af den jobfunktion, der skal kompetenceudvikles til, eventuelt med en særlig vægtning af teoretiske, praktisk-tekniske eller praktisk-metodiske kvalifikationers betydning for udførelsen af jobfunktionen.

Målformuleringen skal være så detaljeret, at det tydeligt fremgår, hvilke kompetencer, der er sigtet med uddannelsen, og dermed give grundlag for såvel tilrettelæggelse af undervisning og afprøvning.

Beskrivelsen skal kunne danne grundlag for:

- at uddannelsesinstitutioner og kursister kan vurdere, om målet er opnået gennem undervisningen i den pågældende arbejdsmarkedsuddannelse
- at målet kan omsættes til en prøve, der kan bruges i bedømmelse af deltageren
- at uddannelsesinstitutionen kan gennemføre en individuel kompetencevurdering (IKV) og på baggrund af dette udstede et uddannelses- eller kompetencebevis.

Den handlingsorienterede målformulering beskriver ikke den nærmere tilrettelæggelse, indhold, indlæringsdybde eller niveau, dvs. hvordan det sikres, at deltagerne når uddannelsens mål.

Uddannelsesinstitutionerne må altid tage hensyn til de lokale forhold, samtidig med at den landsdækkende kompetence fastholdes.

5.2.1 Multiplanuddannelser

Arbejdsmarkedsuddannelser kan i nogle tilfælde beskrives med flere versioner i den handlingsorienterede målformulering, sådan at målet kan opnås i et af flere materialer eller gennem forskellige teknikker eller metoder. Sådanne uddannelser betegnes multiplanuddannelser, jf. [§ 8, stk. 2. i Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#) Hensigten med multiplanuddannelser er at undgå dobbeltudvikling af arbejdsmarkedsuddannelser.

Et eksempel på at undervisningen kan gennemføres med udgangspunkt i forskellige materialer, er arbejdsmarkedsuddannelsen 49042 *Tagrender, nedløb og hætter*, der er godkendt til gennemførelse i zink eller kobber, og den pågældende kursist har brug for at lære at anvende begge materialer.

Arbejdsmarkedsuddannelsen 47833 *Teknologisk ajourføring audio/video-systemer* er et eksempel på en multiplanuddannelse, hvor undervisningen kan gennemføres i forskellige teknikker.

Når der er tale om en multiplanuddannelse, angiver efteruddannelsesudvalget med godkendelse fra STUK, hvordan versionerne skal betegnes på bevisteksten. Se også afsnit 5.7 om bevistekst. Fra medio 2019 skal det desuden markeres med afkrydsning i Uddannelsesadministration.dk, hvis en uddannelse er en multiplanuddannelse.

5.2.2 Bestemmelser om bedømmelse

Efter indførelsen af det generelle krav om prøver på arbejdsmarkedsuddannelserne vil beskrivelse af bestemmelser om bedømmelse, som forudsætning for opnåelse af bevis, kun være relevant, når bedømmelsen ikke sker ved prøve. Derfor gælder følgende:

Ved uddannelser uden prøve

Efteruddannelsesudvalget udfylder, at der udstedes bevis til deltagere, som efter underviserens vurdering har nået målet med uddannelsen.

Ved uddannelser med prøve

Der ændres i Uddannelsesadministration.dk, sådan at teksten i Bestemmelser om bedømmelser ikke medtages i udskriften af uddannelsen, når prøvefanen er udfyldt.

Deltagerbekræftelse

Hvis en deltager ikke består uddannelsen, og derfor ikke kan få udstedt bevis, kan uddannelsesinstitutionen udstede en bekræftelse på deltagelse af hensyn til VEU-godtgørelse m.m.

5.2.3 Eventuelt yderligere bestemmelser for certifikatuddannelser

Den handlingsorienterede målformulering skal udfyldes, som det er tilfældet med de ordinære arbejdsmarkedsuddannelser, og det vil ikke være tilstrækkeligt blot at angive, at certifikatuddannelsen udfylder kravene i en given bekendtgørelse. Den handlingsorienterede målformulering udarbejdes oftest i samarbejde med den certifikatudstedende myndighed eller organisation.

Hvis der er særlige krav til bedømmelse, skal disse uddybes. Det skal angives, om beviset i sig selv udgør et certifikat, eller om der udstedes et egentligt certifikat enten af uddannelsesinstitutionen eller efterfølgende af anden myndighed eller branchen. Nedenfor følger standardspørgsmål, som skal besvares samt eventuelt uddybes:

- Udsteder uddannelsesstedet et uddannelsesbevis, der gør sig gældende som et certifikat?
- Udsteder uddannelsesstedet et egentligt certifikat *i forbindelse med* arbejdsmarkedsuddannelse? Dette må i så fald ikke medføre væsentlige merudgifter for institutionen.
- Udsteder uddannelsesstedet et egentligt certifikat *efter endt* arbejdsmarkedsuddannelse i forbindelse med afholdelse af prøve/eksamen? Dette må i så fald ikke medføre væsentlige merudgifter for institutionen.

- Er der særlige krav til varighed og mødepligt således, at uddannelsens varighed ikke kan afkortes eller lignende? I så fald angives hvilke.
- Er der særlige krav til det faglige indhold i undervisningen? I så fald angiv hvilke.
- Er der særlige krav til lærerkvalifikationer?⁶ I så fald angiv hvilke.
- Er der krav til brug af særligt udstyr i forbindelse med undervisningen, eller til eksamen hvis en sådan er *indeholdt* i undervisningen?
- Er der krav til tilknytning af censor i forbindelse med prøve/eksamen *indeholdt* i uddannelsen?
- Er der specifikke krav til erhvervelsen af certifikatet, det være sig f.eks. supplerende og/eller forudgående certifikater, krav om praktisk erfaring eller brugerbetaling?
- Gør den pågældende uddannelse sig gældende som re-certificeringsuddannelse eller lignende?
- Er der mulighed for at få foretaget en IKV, som kan modsvare målet?

5.3 Relationer

Hvis den nye arbejdsmarkedsuddannelse afløser en anden, som skal nedlægges, skal efteruddannelsesudvalget angive nummeret på den eksisterende uddannelse under fanebladet ”Relationer”. Relationen kan kun angives én gang bagud.

Relationen kan være af forskellig art:

- En ny arbejdsmarkedsuddannelse kan afløse en eksisterende arbejdsmarkedsuddannelse.
- En ny arbejdsmarkedsuddannelse kan være en del af en tidligere arbejdsmarkedsuddannelse, hvor den tidligere arbejdsmarkedsuddannelse er opsplittet i flere nye arbejdsmarkedsuddannelser.
- En ny arbejdsmarkedsuddannelse kan bestå af flere gamle arbejdsmarkedsuddannelser - enten som helhed eller som dele af de gamle.

5.4 Tilkoblet FKB

I ansøgningen om godkendelse af en arbejdsmarkedsuddannelse angiver efteruddannelsesudvalget, hvilken moder-FKB, uddannelsen skal tilkobles. Fanebladet om tilkoblet FKB kan derfor ikke redigeres, men viser hvilken eller hvilke FKB'er den pågældende arbejdsmarkedsuddannelse er tilkoblet. Der skal ansøges, hvis arbejdsmarkedsuddannelsen skal tilkobles andre FKB'er end moder-FKB'en. Den konkrete fremgangsmåde samt relevante ansøgningsskema kan findes i Uddannelsesadministration.dk under Vejledning og Skemaer.

⁶ Efteruddannelsesudvalget kan beskrive eventuelle særlige lærerkvalifikationskrav i forbindelse med certifikatuddannelser. Dette kan eksempelvis være krav om erhvervelse af yderlige kurser. Kravene skal kunne håndteres inden for AMU-bekendtgørelsens krav til lærernes uddannelse jf. Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 14, ligesom lærernes aflønning skal kunne indeholdes i taxametertilskuddet.

5.5 UG-Tekst

Uddannelsesinstitutionerne skal indberette alle udbud af arbejdsmarkedsuddannelser til Uddannelsesguiden jf. [Bekendtgørelse nr. 551 af 19. juni 2009 om indberetning til Uddannelsesguiden](#) (UG.dk). Formålet er at sikre, at der er gennemsigtighed i forhold til udbuddet af arbejdsmarkedsuddannelser.

Efteruddannelsesudvalget formulerer den beskrivelse af arbejdsmarkedsuddannelsen, som kommer frem, når der søges i UG.dk. Teksten skal bidrage til at markedsføre uddannelsen. Teksten overføres til UG.dk ved uddannelsens godkendelse. Samme tekst overføres til EfterUddannelse.dk og Voksenuddannelse.dk

Beskrivelsen indtastes i Uddannelsesadministration.dk med følgende punkter, der følger opbygning af og formkrav til uddannelsesbeskrivelsen i UG.dk:

- WEB-søgetekst
- Beskrivelse af målgruppen
- Målbeskrivelse
- Varighed
- Eksamen

En del af punkterne kopieres fra de tilsvarende tekster i den overordnede beskrivelse af arbejdsmarkedsuddannelsen. Beskrivelsen godkendes af STUK sammen med godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelsen. Ændring af UG-teksterne kræver en ny godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelsen.

WEB-søgetekst

WEB-søgeteksten skal være et kort sammendrag af den handlingsorienterede målformulering på max fire linjer.

WEB-søgeteksten er den første beskrivelse, som, sammen med titlen, kommer frem, når der søges i UG.dk eller EfterUddannelse.dk. WEB-søgeteksten vil i praksis for mange være den eneste beskrivelse af uddannelsen, som de ser, da det kræver ekstra klik at nå frem til den handlingsorienterede målformulering. Det er derfor vigtigt, at WEB-søgeteksten er så dækkende for målets indhold som muligt, og at den så vidt muligt indeholder samme terminologi (f.eks. fagudtryk) som målformuleringen.

Når der er tale om en certifikatuddannelse, skal det tydeligt fremgå. Der kan med fordel blot indføres ”certifikatuddannelse”.

Målgruppe

Målgruppen for den enkelte arbejdsmarkedsuddannelse er et udsnit af de medarbejdere, der er beskrevet under punktet ”Medarbejderne på arbejdspladserne” i den fælles kompetencebeskrivelses jobområde. Målgruppen præciseres gennem uddannelsens titel og målformulering. Beskrivelsen skal som udgangspunkt være en generel beskrivelse af AMU-udviklingsmålgruppen inden for et brancheområde.

Beskrivelsen skal bidrage til at vejlede personer, der søger i UG.dk, Voksenuddannelse.dk eller Efter-Uddannelse.dk til at finde frem til det rigtige kursus, og derfor skal målgruppebeskrivelsen være så nuanceret og præcis, at den både kan være vejledende i forhold til niveauet for kompetencekravene i jobfunktionen og synliggøre bredden i målgruppen, der kan have gavn af uddannelsen, således at alle relevante målgrupper vil kunne genkende sig i målgruppebeskrivelsen.

Målgruppebeskrivelsen må ikke opstille adgangskrav eller på anden måde udelukke personer, der har andre forudsætninger, med mindre der er tale om de eventuelle særlige adgangskrav i forbindelse med en certifikatuddannelse.

Forslag og eksempler på formuleringer om målgruppen:

- ”Arbejdsmarkedsuddannelsen er udviklet til ufaglærte og faglærte medarbejdere, der arbejder inden for /med eller har erfaring med/inden for XX eller tilsvarende...”
- ”Arbejdsmarkedsuddannelsen er udviklet til faglærte og ufaglærte med kendskab til XX, som skal kunne udføre XX inden for XX-branchen”
- ”Det anbefales, at deltagerne har gennemført kursus XX eller besidder tilsvarende kvalifikationer”
- ”Uddannelsen er primært udviklet til faglærte inden for XX, eller ufaglærte med lignende kvalifikationer, der arbejder inden for XX”

Målgruppen kan have ingen eller stor erfaring i forhold til udførelsen af jobfunktionen og således have meget forskellige forudsætninger for at tilegne sig de forskellige kompetencer. Derfor angiver den handlingsorienterede målformulering de kompetencer, arbejdsmarkedsuddannelsen skal føre til og ikke ”vejen ad hvilken”, målet skal nås.

Det er således op til uddannelsesinstitutionen - ud fra kendskab til arbejdsmarkedsuddannelsens handlingsorienterede målformulering, det lokale arbejdsmarked og de konkrete kursister - at sammensætte et indhold, der mest hensigtsmæssigt fører frem til uddannelsens mål.

Målbeskrivelse

Arbejdsmarkedsuddannelsens handlingsorienterede målformulering kopieres ind i fanebladets tekstfelt.

Varighed

Uddannelsens varighed angives.

Eksamen

Ved uddannelser med prøve hentes oplysning om prøve fra prøvofanen.

Ved uddannelser uden prøve skal teksten fra ”Bestemmelser om bedømmelse som forudsætning for opnåelse af bevis” kopieres ind i tekstfeltet.

Hvis der er tale om en certifikatprøve, indsættes desuden eventuelle yderligere bestemmelser for denne. Prøvekravet til certifikatuddannelser adskiller sig fra kravet til prøver på certifikatuddannelser på andre arbejdsmarkedsuddannelser, idet efteruddannelsesudvalgene ikke skal udarbejde prøve til certifikatuddannelser, hvis prøvens indhold er reguleret af andre myndigheders eller organisationers regler.

5.6 DKLL

Den danske Kvalifikationsramme for Livslang Læring (DKLL) er et redskab, der giver et overblik over uddannelsesniveauerne i Danmark, og som viser, hvilket niveau offentligt godkendte uddannelsesbeviser er indplaceret på i forhold til hinanden.

Efteruddannelsesudvalget indplacerer arbejdsmarkedsuddannelsen i niveau 2-5 i kvalifikationsrammen. Som beskrivelse af arbejdsmarkedsuddannelsens indhold genbruger it-systemerne den web-søgetekst, som efteruddannelsesudvalget har formuleret til UG. Beskrivelsen opdateres ved ændringer i web-søgeteksten.

For udfyldelse af fanebladet om DKLL henvises til ”Indplacering af AMU i kvalifikationsrammen” i Uddannelsesadministration.dk.

5.6.1 Indplacering i DKLL af eud-enkeltfag tilkoblet en FKB

Efteruddannelsesudvalget skal være opmærksom på den særlige procedure for indplacering i kvalifikationsrammen i forbindelse med tilkobling af enkeltfag til en FKB. Når efteruddannelsesudvalget tilkobler et enkeltfag til en FKB, inddrages det faglige udvalg i indplaceringen af enkeltfaget i kvalifikationsrammen. Som hovedregel vil enkeltfag (specialefag og områdefag), som indgår i en FKB, følge indplaceringen af den erhvervsuddannelse, som enkeltfaget indgår i.

5.7 Bevistekst

Efteruddannelsesudvalget skal udfylde, hvad der skal stå på uddannelsesbeviset. Bevisteksten er som udgangspunkt identisk med indholdet i den handlingsorienterede målformulering. Det kan dog være anderledes med certifikater jf. afsnit 5.10. På beviset påføres automatisk uddannelsens kode og titel samt varighed.

Ved multiplankurser-/uddannelser oprettes et afkrydsningsfelt som en del af bevisteksten, hvor der er mulighed for at krydse af, om undervisningen er gennemført med et særligt materiale eller lignende.

5.8 Takstindplacering

Det er alene UVM, der har adgang til at administrere dette faneblad. Indtastningen sker med udgangspunkt i det forslag til indplacering, efteruddannelsesudvalget har angivet i ansøgningen som en del af

godkendelsesproceduren, se afsnit 4.6 om takstindplacering. Indplaceringen skal ske i forhold til EVE-gruppe, BYFÆ-nummer og takstfamilie.

5.9 Udbudsgodkendelser

Udbudsgodkendelserne til den pågældende arbejdsmarkedsuddannelse og delmål følger automatisk udbudsgodkendelserne til den eller de FKB'er, som uddannelsen tilkobles.

5.10 Certifikat mm.

Fanebladet "Certifikat" udfyldes af efteruddannelsesudvalget, hvis arbejdsmarkedsuddannelse enten leder frem til et certifikat, er en adgangsuuddannelse, giver merit til eud eller indgår i en kontraktuddannelse. Se afsnit 4.7 Udvikling af certifikatuddannelse for en nærmere beskrivelse af betingelserne for certifikatuddannelser. I de øvrige faneblade udfyldes også, hvis der gælder særlige bestemmelser for uddannelsen som certifikatuddannelse, som det fremgår i afsnittene om de enkelte faneblade.

På baggrund af indtastningerne i dette faneblad, kan der under menupunktet "Oversigter" og "Arbejdsmarkedsuddannelser med certifikat" dannes en liste over certifikatuddannelser i AMU. Listen indeholder information om udvalg, kode, uddannelsesstittel, certifikattitel og godkendelsesperiode. Mere specificerede certifikatoplysninger kan fås ved at aktivere det røde printikon i uddannelsesoversigten.

Typen af uddannelse, f.eks. om der er tale om en myndighedscertifikatuddannelse eller en branchecertifikatuddannelse, vil automatisk blive overført fra fanebladet Titel og status.

Derudover skal efteruddannelsesudvalget udfylde følgende:

- **Certifikatnavn/kontraktuddannelse**

- **Myndighed/branche**

Myndighed og branche påføres ved at vælge en af mulighederne i rullepanelet. Såfremt myndigheden/branchen ikke findes i rullepanelet, kan der rettes henvendelse til STUK (udvalgets områdekonsulent), så stamdata kan blive ajourført.

- **Hjemmel**

Der angives den korrekte og fuldstændige hjemmel for certifikatet fra lov, bekendtgørelse eller lignende. Foreligger der særlige (evt. interne) vejledninger, skal disse vedhæftes ansøgningen til den pågældende certifikatuddannelse som bilag.

- **Udsteder**

Udsteder af uddannelsesbevis eller et egentligt certifikat vælges i rullepanelet. Med "udsteder" forstås den instans, der udsteder certifikatet, eksempelvis uddannelsesstedet. Udsteder anden myndighed eller branchen derimod et certifikat efter endt AMU-forløb, er det således anden myndighed eller branchen,

der anføres som udsteder. I tilfælde af ombytning af uddannelsesbevis til et egentligt certifikat er det ligeledes anden myndighed eller branchen, der anføres som udsteder.

Certifikatudstedelse må ikke give skolerne væsentlige merudgifter.

➤ **Beskrivelse**

Arbejdsmarkedsuddannelser og delmål, der er certifikatuddannelser, beskrives som almindelige arbejdsmarkedsuddannelser og delmål, men derudover med de krav, som fremsættes af de certifikatudstedende myndigheder eller organisationer, for eksempel ufravigelig varighed eller ufravigelige adgangsforudsætninger. Eventuelle adgangsforudsætninger vedrørende udøvelsen af erhvervet, f.eks. et vandelkrav, som kræver udøvelse af et skøn, kan ikke medtages som en betingelse for optagelse på uddannelsen. I arbejdsmarkedsuddannelsen skal der være en præcis angivelse af de bestemmelser, som certifikatet reguleres efter. Hvis det er relevant, angives, når andet sprog end dansk benyttes.

➤ **Bemærkninger**

Her angives, såfremt en eller flere gennemførte arbejdsmarkedsuddannelser kan føre til certifikatudstedelse.

➤ **Skønnet antal certifikater per kvartal**

Efteruddannelsesudvalget skal angive et skøn for, hvor mange certifikater der i gennemsnit forventes udstedt pr. kvartal.

5.11 Prøver

Her skal efteruddannelsesudvalget beskrive prøvegrundlaget for den pågældende arbejdsmarkedsuddannelse, medmindre arbejdsmarkedsuddannelsen er undtaget for krav om prøven. Læs mere om beskrivelseskriterierne til prøver i afsnit 4.5 om udvikling af prøver

Krav til indhold for beskrivelse af prøvegrundlaget er udførligt beskrevet i Vejledning – Prøvefanen, der kan hentes på Uddannelsesadministration.dk, hvor der også kan findes konkrete eksempler på en prøvebeskrivelse.

Nedenfor opsummeres de vigtigste elementer.

➤ **Prøvegrundlag**

Her beskrives, hvad det er for fagligt indhold eller materiale, som der sker afprøvning i, og som skal gøre det muligt for deltageren at demonstrere, at målet/målene er nået, og at deltageren kan det, der skal læres, typisk at udføre en bestemt arbejdsfunktion.

Her kan f.eks. beskrives, at prøven tager afsæt i opgaver fra undervisningen, f.eks. en case eller en præsentationsportfolio, et stykke praktisk udført arbejde eller produkter, som deltageren har udarbejdet, en elektronisk multiple choice test med spørgsmål, etc.

➤ **Prøverammer**

De rammer for prøven, som AMU-udbyderen skal orientere deltagerne om før prøven, skal også beskrives her.

Følgende punkter skal som minimum beskrives:

- Prøvens varighed og hvor i undervisningsforløbet, den foregår.
- Om der er hjælpemidler, der ikke må anvendes, herunder evt. hvilke. Hvis alle hjælpemidler må anvendes, skrives dette.

Ud fra beskrivelsen vil det være AMU-udbyderens opgave at sikre, at deltageren kender prøvegrundlag og prøvens rammer fra undervisningens begyndelse.

Selve prøven, i form af prøveforlægget med de spørgsmål, opgaver eller lignende, hvis besvarelse danner grundlag for bedømmelsen, samt de konkrete instruktioner til AMU-udbyderen om fremgangsmåden ved prøven, vedlægges. Hvis der indgår instruktioner til deltagerne i prøvematerialet, f.eks. i spørgeskemaer, skal der være opmærksomhed på, at teksten er formuleret enkelt og tilpasset den konkrete målgruppe.

➤ **Bedømmelsesgrundlag**

Ved prøven bliver deltageren bedømt på visning af hans/hendes tilegnelse af dét, der skal læres jævnfør målformuleringen. Bedømmelsesgrundlaget er således de produkter, processer eller præstationer ved prøven, der gøres til genstand for bedømmelsen.

Bedømmelsesgrundlaget kan f.eks. være svarene på en test, en praktisk opgave, en mundtlig eller skriftlig fremstilling om det, der er lært, eller en kombination heraf.

Indgår der flere dele i bedømmelsesgrundlaget, kan udvalget fastsætte og her beskrive, at de enkelte dele bidrager med forskellig vægt ved den samlede bedømmelse.

Ud fra beskrivelsen vil det være AMU-udbyderens opgave at sikre, at deltageren ved undervisningens begyndelse oplyses om, hvad efteruddannelsesudvalget har skrevet, at der indgår i bedømmelsesgrundlaget. Deltageren oplyses således f.eks. om, at det er svarene på en test eller udførelse af en praktisk arbejdsopgave, han/ hun bliver bedømt på.

Det er derfor vigtigt, at beskrivelsen af bedømmelsesgrundlaget ikke afslører indholdet af testen eller den praktiske opgave, dvs. af prøvens konkrete indhold.

Består bedømmelsesgrundlaget af flere dele, f.eks. en praktisk og en teoretisk, vil deltagerne også blive informeret om, hvordan de forskellige dele bliver vægtet i bedømmelsen.

Udvalget kan tilføje ændringer der vedrører bedømmelsesgrundlaget, når prøven gennemføres som fjernundervisning.

➤ **Bedømmelseskriterier**

Bedømmelseskriterierne skal med udgangspunkt i bedømmelsesgrundlaget beskrive de krav, der stilles som betingelse for udstedelse af bevis, herunder forholde sig til en evt. vægtning af flere præstationer eller aspekter af en præstation.

Bedømmelseskriterierne skal således beskrive, hvad en bestået præstation er i forhold til et bestemt prøveresultat, f.eks. en bestemt opgaveløsning. Udvalget kan desuden beskrive, hvad der er ”uvæsentlige” og ”væsentlige” mangler i et prøveresultat, f.eks. om alle spørgsmål i en multiple choice test skal være besvaret rigtigt for at bestå, eller hvilke elementer i forbindelse med at lægge fliser, det er afgørende for at deltageren kan for at bestå.

Det er et krav, at bedømmelseskriterierne gør det klart for deltagere og lærere, hvad der skal til for at bestå prøven.

Det bemærkes, at uanset om udvalget har valgt, at prøven skal aflægges i en gruppe/ i et samarbejde mellem deltagere, så foregår bedømmelsen individuelt.

5.11.1 Overladelse af dele af prøvebeskrivelsen til AMU-udbydere

Efteruddannelsesudvalget skal i særlige tilfælde overlade en del af en prøves beskrivelse til AMU-udbydere. Det vil være tilfældet, hvis efteruddannelsesudvalget vurderer, at en central prøve vil føre til en begrænsning af fleksibiliteten i AMU-udbydernes valg i tilrettelæggelsen af undervisningen. I denne situation skal udvalget i nødvendigt omfang overlade beskrivelsen af følgende – eller visse dele af følgende – til AMU-udbydere:

- Prøverammer
- Forlægget med de spørgsmål, opgaver eller lignende, hvis besvarelse danner grundlag for bedømmelsen
- Bedømmelsesgrundlag
- Bedømmelseskriterier

Efteruddannelsesudvalget skal som minimum altid vælge prøveform og beskrive prøvegrundlaget.

Efteruddannelsesudvalgets vurdering af, at en del af prøvebeskrivelsen skal overlades til udbydere, indgår i de oplysninger om prøven, som STUK godkender. Ansvar overlades først til udbydere, når STUK har foretaget denne godkendelse, men udvalgene opfordres til at gå i dialog med udbydere forud for godkendelsen, sådan at de er opmærksomme på deres opgave i disse situationer.

5.11.2 Særligt om omprøver og prøver ved fjernundervisning

I forbindelse med omprøver har efteruddannelsesudvalget mulighed for at tilføje beskrivelse af ændringer i forhold til prøven, hvis det vurderes relevant. Beskrivelse af ændringer kan specielt være relevant ved praktiske prøver, prøver af længere varighed, og hvor gruppeprøver er valgt som prøveform. Hvis udvalget vælger ikke at beskrive ændringer i forbindelse med en omprøve, har AMU-udbyderne mulighed for selv at tilrette omprøven, så den kan gennemføres i praksis og uden et ekstraordinært stort ressourceforbrug.

Udvalget skal tage højde for, at der kan være tilfælde, hvor det er svært at sikre de samme vilkår til en omprøve. I sådanne tilfælde skal efteruddannelsesudvalgene forholde sig til, om der er særlige forhold ved en omprøve, f.eks. varigheden, som AMU-udbyderen skal være opmærksom på, hvis det ikke er indlysende, at prøveforlægget kan følges og prøven gennemføres nøjagtig på samme måde som den gennemføres, når den afholdes på et kursus.

Udvalget har mulighed for at udvikle og vedlægge en særlig prøve til brug i tilfælde, hvor prøven skal afholdes som fjernundervisning, og/eller beskrive ændringer ved prøvens afholdelse som fjernundervisning i de forskellige felter under prøvefanen. Vedlægger udvalget ikke en særlig prøve til brug ved fjernundervisning, kan AMU-udbyderne vælge at anvende den normale prøve, hvis dette giver mening. Alternativt forudsætter prøven deltagerens fremmøde.

5.12 Delmål

Efteruddannelsesudvalget ansøger om opdeling af en arbejdsmarkedsuddannelse i delmål i et særskilt ansøgningsskema, hvor udvalget begrundet oprettelsen af delmål og redegør for undersøgelse af delmålet/delmålene i forhold til konkurrenceklausulen. Delmål oprettes og beskrives under den pågældende arbejdsuddannelse i Uddannelsesadministration.dk.

Unik kode

Ligesom arbejdsmarkedsuddannelser får delmål ved oprettelse en kode, som er ens med den arbejdsmarkedsuddannelse, som delmålet er en del af samt et bogstav, der angiver, at det er et delmål til en arbejdsmarkedsuddannelse (eksempelvis *48903 A*).

Titel og korttitel

Delmålet skal have titel og korttitel efter samme retningslinjer som arbejdsmarkedsuddannelsen.

Normeret varighed

Varigheden skal redigeres, så den afspejler delmålet's indhold. Delmål kan ikke have en varighed på mindre end en halv dag.

Handlingsorienteret målformulering mv.

Når der oprettes delmål til en allerede godkendt arbejdsmarkedsuddannelse, vises uddannelsens handlingsorienterede målformulering her. Denne skal redigeres, så den svarer til den delmængde, som del-

målet udgør. Delmålet skal som hele arbejdsmarkedsuddannelser beskrives i forhold til jobområder. Teksten til UG.dk og bevisteksten skal redigeres tilsvarende.

Prøve til delmål

Der skal som udgangspunkt være prøve til hvert delmål, ligesom til den samlede arbejdsmarkedsuddannelse. Dette følger samme principper som beskrevet i afsnit 5.11.

6. Godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelser og delmål

En nyudviklet arbejdsmarkedsuddannelse er godkendt inden for en 6-ugers frist, hvis STUK ikke har bemærkninger til det indsendte ansøgningsskema samt de indtastede oplysninger i Uddannelsesadministration.dk. STUK tager inden for 6-ugers fristen også stilling til, om den nye arbejdsmarkedsuddannelse vil kunne optages i den FKB eller de FKB'er, som efteruddannelsesudvalget ønsker, jf. [Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#) § 10 stk. 4. Formålet med 6 ugers fristen er at skabe en fleksibel, hurtig og enkel godkendelsesprocedure uden at slække på kravene til uddannelsernes indhold og kvalitet. Dette forudsætter, at formuleringen af nye arbejdsmarkedsuddannelser lever op til beskrivelsessystemets krav, når ansøgningen sendes ind til STUK.

Godkendelse af taktstindplacering

I forbindelse med godkendelse af en arbejdsmarkedsuddannelse, tages endvidere stilling til efteruddannelsesudvalgets forslag til taktstindplacering.

For arbejdsmarkedsuddannelser tildeles taksten ved godkendelsen, for enkeltfag tildeles taksten første gang enkeltfaget tilkobles en FKB. Delmål taktstindplaceres som arbejdsmarkedsuddannelsen, de er delmål til. Der godkendes således ikke en samlet takst for en FKB. Det skyldes, at omkostningerne ved at gennemføre de enkelte arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag tilkoblet samme FKB kan variere, samt at samme arbejdsmarkedsuddannelse eller enkeltfag ikke bør kunne opnå forskellige takster ved tilkoblingen til forskellige FKB'er.

7. Ændringer i godkendte arbejdsmarkedsuddannelser

Det er muligt at foretage ændringer - såkaldt redaktionelle ændringer - i godkendte arbejdsmarkedsuddannelser i flere tilfælde uden at dette kræver/forudsætter, at efteruddannelsesudvalget skal ansøge om godkendelse af en ny arbejdsmarkedsuddannelse. Ændringerne må ikke medføre ændringer i uddannelsens indhold. Det anbefales, at efteruddannelsesudvalget drøfter karakteren af ændringerne med områdekonsulenten, inden der ansøges om godkendelse. Efteruddannelsesudvalget kan med fordel sende en beskrivelse, hvor områdekonsulenten tydeligt kan se de konkrete ændringer.

Der kan ske ændringer i en godkendt arbejdsmarkedsuddannelse i følgende tilfælde:

- I forbindelse med ændring til punktopstilling i den handlingsorienterede målformulering
- Opdatering i forhold til tidssvarende udtryk og fagbegreber i den handlingsorienterede målformulering
- Revision med nyt bekendtgørelsesnummer eller anden form for reference (standard e. lign.)
- Stavefejl eller andre lignende fejl.

Der kan ikke ske ændringer i en godkendt arbejdsmarkedsuddannelses kode, titel eller varighed. Ligeledes kan der ikke foretages ændringer i krav til bedømmelse.

Der er således kun én godkendt version af en arbejdsmarkedsuddannelse i Uddannelsesadministration.dk, og den godkendte version er den til enhver tid gældende version i forhold til f.eks. indberetning af aktivitet.

Nuværende praksis er, at skolerne automatisk får besked om nedlagte og nye arbejdsmarkedsuddannelser, delmål, prøver og FKB'er m.m. via "Ugens rapport" fra Uddannelsesadministration.dk. Skolerne får ikke besked fra ministeriet om redaktionelle ændringer i godkendte arbejdsmarkedsuddannelser. Efteruddannelsesudvalgene og skolerne bør derfor have en løbende dialog, som skal sikre, at skolerne er opdaterede om udviklingen af arbejdsmarkedsuddannelserne.

8. Arbejdsmarkedsuddannelser til arkiv og nedlæggelse

Arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag uden aktivitet de seneste tre år kommer automatisk i arkiv. Efteruddannelsesudvalgene kan herudover ansøge om, at en uddannelse, som har haft en begrænset aktivitet og/eller en meget faldende aktivitet, kommer i arkiv.

En arbejdsmarkedsuddannelse i arkiv er ikke underlagt annonceringsforpligtelsen, men institutionerne kan stadig udbyde uddannelsen. Hvis der ikke er aktivitet på uddannelsen i løbet af en periode på tre år i arkiv, nedlægges den. Uddannelser, der giver merit til erhvervsuddannelse, forbliver på arkivet trods inaktivitet.

Undtaget fra dette er uddannelser, som vurderes at være af særlig samfundsmæssig betydning, herunder certifikatuddannelser og adgangsuuddannelser, som er uddannelser, der sætter deltagerne i stand til at opfylde andre almindeligt gældende, autoritativt fastsatte krav til færdigheder, når et bestemt arbejde skal udføres - herunder i de tilfælde, hvor adgangsuuddannelsen er en betingelse for optagelse på en certifikatuddannelse - samt uddannelser, der indgår i kontraktuddannelser. STUK vil årligt udsende oversigter til efteruddannelsesudvalgene over, hvilke uddannelser der overføres til arkiv.

Aktivitet på et delmål betragtes som aktivitet på selve den arbejdsmarkedsuddannelse, som delmålet er tilknyttet. Delmål følger i øvrigt moderuddannelsen i og ud af arkiv.

Hvis der er aktivitet på en arbejdsmarkedsuddannelse i arkiv, eller et delmål til uddannelsen, kan udvalget vælge at ansøge om, at uddannelsen kommer ud af arkiv. Hvis udvalget ikke reagerer, vil uddannelsens arkivperiode først udløbe tre år efter aktiviteten. Det vil sige, at treårsperioden nulstilles ved aktivitet.

Hvis udvalget vurderer, at der ikke er behov for en arbejdsmarkedsuddannelse, kan udvalget som hidtil indsende en ansøgning om, at uddannelsen nedlægges uden at komme i arkiv.

Arbejdsmarkedsuddannelser nedlægges med minimum tre måneders varsel og med udgangen af et kvartal.

9. Opsummering af processen fra udvikling til godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelser og delmål

1. Når efteruddannelsesudvalget bliver opmærksom på et uddannelsesbehov, undersøger udvalget, inden et udviklingsarbejde sættes i gang, om det givne uddannelsesbehov er dækket af en anden offentlig eller privat uddannelse, eller et eud-enkeltfag. Hvis dette er tilfældet, er der ikke basis for at udvikle en arbejdsmarkedsuddannelse på området.
2. Hvis der er tale om et nyt og/eller udækket behov, kan udvalget iværksætte udviklingsopgaven. Hvis efteruddannelsesudvalget ønsker tilskud fra STUK til udviklingsarbejdet, skal STUK dog inden opgaven iværksættes, godkende en bevilling fra UUL-puljen. Udvalget har selvstændigt ansvaret for gennemførelsen af arbejdet. Godkendelse af bevillingen betyder, at arbejdet med at udvikle arbejdsmarkedsuddannelser til de beskrevne områder kan gennemføres, og bevillingen kan anvendes, men er ikke en forhåndsgodkendelse af uddannelsen.
3. Efteruddannelsesudvalget indtaster arbejdsmarkedsuddannelsen i Uddannelsesadministration.dk i overensstemmelse med beskrivelsessystemet.
4. Efteruddannelsesudvalget koordinerer arbejdsmarkedsuddannelsen med relevante efteruddannelsesudvalg.
5. Efteruddannelsesudvalget fremsender korrekt udfyldt ansøgningsskema om godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelsen.
6. STUK fremsender kvitteringsskrivelse, og 6-ugers fristen begynder.
7. STUK vurderer arbejdsmarkedsuddannelsen i forhold til beskrivelsessystemets krav. STUK vurderer ansøgningsskemaets oplysninger om indplacering i forhold til jobområdet og en eller flere tilhørende arbejdsmarksrelevante kompetencer samt om koordinering. Ministeriet tager stilling til udvalgets forslag til takstindplacering.
8. STUK godkender arbejdsmarkedsuddannelsen eller fremsætter bemærkninger inden udløbet af 6-ugers fristen. Bemærkninger sætter 6-ugers fristen ud af kraft.

10. Bilag

Bilag 1: Oversigt over lovgrundlaget

Arbejdsmarkedsuddannelserne (AMU) reguleres af flere love i samspil. De centrale love på området er:

- *Lov om arbejdsmarkedsuddannelser*, der regulerer AMU's formål, indhold, programmer, råd og udvalg og tilskud til kost og logi.
- *Lov om åben uddannelse*, der regulerer betingelserne for, at uddannelsesinstitutionerne kan få tilskud til gennemført AMU-aktivitet, herunder gennemførte enkeltfag tilkøbet FKB.
- *Finansloven* (§ 20 under konto 72.01) fastsætter AMU's økonomiske rammebetingelser, herunder takster og deltagerbetaling.

Love og bekendtgørelser findes på databasen [Retsinformation](#). Her kan efteruddannelsesudvalgene holde sig orienteret om eventuelle ændringer i love og/eller bekendtgørelser. Det er de til enhver tid gældende bestemmelser, der fastsætter den nærmere regulering.

Undervisningsministeriet udgiver Vejledning til uddannelsesinstitutioner - Vejledning om udbud, tilrettelæggelse og gennemførelse af arbejdsmarkedsuddannelser m.v. Senest opdaterede version er fra marts 2019 og findes på [Uddannelsesadministration.dk](#) og [Retsinformation](#). Det skal understreges, at denne vejledning kun er en uddybende forklaring af regelgrundlaget, der er fastsat i love og bekendtgørelser.

Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

Den gældende lov for området er [Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. nr. 813 af 21. juni 2018](#). Senere ændringer vil fremgå af Retsinformation.

Loven giver på forskellige punkter ministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler. Sådanne regler fremgår navnlig af [Bekendtgørelse nr. 1795 af 27. december 2018 om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#) samt en række andre bekendtgørelser, bl.a. om AMU i fængsler og arresthuse, som findes i Retsinformation.

Lov om åben uddannelse

[Lov om åben uddannelse \(erhvervsrettet voksenuddannelse\) m.v., nr. 814 af 21. juni 2018](#) regulerer dels formål, mål og rammer for åben uddannelse på alle uddannelsesniveauer, dels regulerer den tilskuds-betingelserne for uddannelsesinstitutionernes udbud af åben uddannelse og arbejdsmarkedsuddannelser. Som tommelfingerregel gælder, at lov og bekendtgørelse om åben uddannelse omfatter AMU, når AMU er nævnt i den pågældende paragraf.

Det skal fremhæves, at AMU ikke er omfattet af lovens § 11, stk. 3, der udelukker tilskud til uddannelser, hvis der i forvejen eksisterer privat finansierede uddannelser. Spørgsmålet er reguleret selvstændigt

af § 10, stk. 3 i Lov om arbejdsmarkedsuddannelser, der tilsiger, at der alene kan udvikles nye arbejdsmarkedsuddannelser på områder, hvor private allerede udbyder uddannelsesaktiviteter, hvis væsentlige arbejdsmarkedspolitiske og uddannelsespolitiske hensyn taler for en statslig regulering af det pågældende uddannelsesområde.

Loven giver på forskellige punkter ministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler omkring udbud, tilrettelæggelse og gennemførelse af AMU, der fremgår af følgende bekendtgørelser:

- [Bekendtgørelse nr. 957 af 19. august 2015 om åben uddannelse og tilskud til arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#)
- [Bekendtgørelse nr. 1493 af 9. december 2015 om deltagerbetaling ved erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse.](#)
- [Bekendtgørelse nr. 551 af 19. juni 2009 om indberetning til Uddannelsesguiden.dk \(UG.dk\)](#)

Deltagervilkår/VEU-godtgørelse mv.

Kursister, der deltager i AMU og enkeltfag, der er tilkøbet en FKB, kan søge om VEU-godtgørelse, tilskud til befording samt tilskud til kost- og logi. Reglerne om godtgørelse og tilskud til befording fremgår af [bekendtgørelse nr. 1797 af 27. december 2018 om godtgørelse og tilskud til befording ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse.](#)

Nærmere beskrivelse af vilkårene kan findes på [veug.dk](#)

VEU-godtgørelse og befordingstilskud ansøges digitalt fra [EfterUddannelse.dk](#). Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB) administrerer VEU-godtgørelsen og behandler ansøgninger om tilskud.

Bilag 2. Oversigt over supplerende vejledninger og materialer

Vejledninger til udvikling, udbud og gennemførelse af AMU:

- Vejledning til uddannelsesinstitutioner - Vejledning om udbud, tilrettelæggelse og gennemførelse af arbejdsmarkedsuddannelser m.v.
- FAQ om delmål, arkiv og prøver

Vejledninger til brug for administration af arbejdsmarkedsuddannelser, enkeltfag og FKB i Uddannelsesadministration.dk

- Vejledning - godkendelse af FKB
- Vejledning - nedlæggelse af FKB
- Vejledning - administration af arbejdsmarkedsuddannelser i FKB
- Vejledning - tilkobling/afkobling af enkeltfag til en eller flere FKB
- Vejledning - Prøvefanen
- Eksempelsamling – FKB og arbejdsmarkedsuddannelser
- Strukturer i arbejdsmarkedsuddannelserne - inspirationsmateriale

Alle administrative vejledninger kan hentes i uddannelsesadministration.dk under ”Vejledninger” → ”Vejledninger for AMU”.

Vejledninger til puljer:

- Vejledning om puljen til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser mv., UUL puljen 2019
- Vejledning om pulje til udvikling af prøver på AMU-området
- Vejledning om pulje til opsøgende arbejde

Øvrige materialer:

- Pjece om AMU-branchepakker
- Vejledning om AMU's tilbud til tosprogede
- Takstkatalog